

HÖGSKOLAN FÖR LÄRANDE
OCH KOMMUNIKATION
HÖGSKOLAN I JÖNKÖPING

Vägen till nyhetsvärdig

**En kvalitativ textanalys för att utmana medielogiken
genom att testa tre nyhetsvärderingsteorier**

Christofer Ahlberg

Mattias Trygged

Alexander Wahlström

C-uppsats 61-90 hp
Inom Medie- och kommunikationsvetenskap

Höstterminen 2010

Handledare
Karin Wennström

Examinator
Britt-Marie Leivik Knowles

SAMMANFATTNING

Christofer Ahlberg, Mattias Trygged, Alexander Wahlström

Vägen till nyhetsvärdig

En kvalitativ textanalys för att utmana medielogiken genom att testa tre nyhetsvärderingsteorier

2011-01-08

Antal sidor: 50

I augusti 2010 inträffade en olycka i San José-gruvan i Chile. Olyckan resulterade i att 33 gruvarbetare blev fast i ett skyddsrum i över två månader innan de kunde räddas. Händelsen fick ett stort utrymme i media världen över. I vår studie har vi utmanat medielogiken genom att testa tre nyhetsvärderingsteorier utifrån aftenbladet.se och dn.se nyhetsrapportering kring gruvolyckan. Tidningarna valdes därför att de är Sveriges största kvälls- respektive morgontidning. Vi undersökte vilken av teorierna som bäst kunde appliceras på rapporteringen och även på skillnader mellan tidningarnas rapportering sett utifrån teorierna. De nyhetsvärderingsteorier vi testat kommer från Håkan Hvitfelt, Tony Harcup & Deirdre O'Neill samt Pamela J. Shoemaker, Tsan-Kuo Chang & Nancy Brendlinger.

Vid analysen utförde vi en kvalitativ textanalys och analyserade artiklarna hermeneutiskt genom åtta dimensioner i ett analyschema. Under studien kom vi fram till att det endast finns små skillnader mellan tidningarna i deras rapportering. De skiljer sig bara åt i två av de åtta dimensioner vi analyserade. Ingen av teorierna stämde helt överens med rapporteringen, men Hvitfelt är den teoretiker vars teorier stämmer bäst överens med hur tidningarna skrev. Tätt därefter följer Harcup & O'Neill och därefter Shoemaker et al. Det bör dock understrykas att teoriernas kriterier i många fall var vaga och svårtolkade, vilket ledde till att vi själva fick tolka vad teoretikerna menade. Fastän teoretikernas idéer skiljer sig åt finns det alltså ingen som lyckats skapa en teori som är fullständig. Det är först när teorierna konvergerar som de visar en godtagbar väg till hur en artikel blir nyhetsvärdig i dagens medielandskap.

Sökord: Nyhetsvärderingsteori, Medielogik, Hermeneutik, Kvalitativ textanalys, Gruvolyckan i Chile, Aftenbladet, Dagens Nyheter

Postadress	Gatuadress	Telefon	Fax
Högskolan för lärande och kommunikation (HLK) Box 1026 551 11 JÖNKÖPING	Gjuterigatan 5	036-101000	036162585

ABSTRACT

Christofer Ahlberg, Mattias Trygged, Alexander Wahlström

The road to being newsworthy

A qualitative text analysis to challenge the media logic by testing three news value theories

2011-01-08

Number of pages: 50

In August 2010 an accident occurred in the San José mine in Chile. 33 miners were trapped in a shelter at a depth of 700 meters for over two months before they were rescued. The accident got a lot of media coverage worldwide. In our study we have challenged the media logic by testing three news value theories from the content of *aftonbladet.se:s* and *dn.se:s* news articles regarding the mining accident. The newspapers were selected because they are the largest evening and morning newspaper in Sweden. We looked at which of the theories that best could be applied to the newspapers articles and also the differences between the newspapers' reporting from the perspective of the theories. The news value theories that we tested are from the theorists Håkan Hvitfelt, Tony Harcup & Deirdre O'Neill and Pamela J. Shoemaker, Tsan-Kuo Chang & Nancy Brendlinger.

In the analysis we made a qualitative text analysis and analyzed the articles hermeneutically through eight dimensions in an analytical framework. During the study we concluded that there are only small differences between the newspapers in their reporting. We only found differences in two of the eight dimensions we analyzed. None of the theories fully consists with the newspapers reporting, but Hvitfelt is the theorist whose theory is most consistent with how the newspapers were written. He is followed closely by Harcup & O'Neill, then Shoemaker et al. It should be emphasized that the factors in the theories in many cases are vague and difficult to interpret, which led us to make our own interpretations in those cases. Although the theorists' ideas differ, none of them has succeeded in creating a theory that is complete. It is only when the theories converge that they demonstrate an acceptable way of how an occurrence becomes news worthy in today's media landscape.

Keywords: News value theory, Media logic, Hermeneutics, Qualitative text analyses, Mining accident in Chile, Aftonbladet, Dagens Nyheter

Mailing address

Högskolan för lärande
och kommunikation (HLK)
Box 1026
551 11 JÖNKÖPING
SWEDEN

Street address

Gjuterigatan 5

Telephone

+4636-101000

Fax

+4636162585

Innehåll

1	Inledning	1
1.1	Disposition	1
2	Bakgrund	2
2.1	Gruvolyckan i Chile.....	2
2.2	Aftonbladet.....	3
2.3	Dagens Nyheter	4
2.4	Jämförelse mellan morgon- och kvällstidning.....	4
3	Syfte och frågeställningar	6
3.1	Problemformulering.....	6
3.2	Syfte	6
3.3	Frågeställningar	6
3.4	Avgränsningar	6
4	Tidigare forskning.....	7
4.1	Har ni nåt webbigt?	7
4.2	Hur skiljer sig nyhetsvärderingen på Rapport och TV4Nyhetererna?	7
4.3	Nyheter är när George Bush gör något dumt	8
4.4	Bilden av Europa – i Aftonbladet av Helena Admundsson.....	8
5	Teoretiskt perspektiv	9
5.1	Medielogik.....	9
5.2	Nyhetsvärderingsteorier.....	11
5.2.1	Harcups & O’Neills nyhetsvärderingsteori.....	12
5.2.2	Hvitfelts nyhetsvärderingsteori	16
5.2.3	Shoemakers, Changs & Brendlingers nyhetsvärderingsteori	18
6	Material & metod.....	21
6.1	Material och urval.....	21
6.2	Metodteori – hermeneutik.....	22

6.2.1	Kvalitativ textanalys.....	23
6.3	Analysmetod.....	24
6.4	Metodtillämpning.....	25
6.5	Reliabilitet & validitet.....	26
7	Resultat.....	28
7.1	Sakfråga.....	28
7.2	Aktörer.....	30
7.3	Avstånd.....	32
7.4	Sensation/Oväntad.....	33
7.5	Relevans.....	34
7.6	Period.....	35
7.7	Laddning.....	35
7.8	Övrigt.....	36
7.9	Sammanfattning.....	36
8	Diskussion.....	38
8.1	Resultatdiskussion med avseende på nyhetsvärderingsteorierna.....	38
8.2	Resultatdiskussion med avseende på tidningarna.....	43
8.3	Slutdiskussion.....	45
8.4	Förslag till vidare forskning.....	47
9	Källor.....	48

Tabeller & figurer

Figur 1 - Shoemakers, Changs & Brendlingers modell för att bestämma sannolikheten för om en händelse eller ett ämne kommer att bli en nyhet.....14

Tabell 1- Galtungs & Ruges tolv kriterier rangordnade efter frekvens i tre brittiska dagstidningar under mars 1999.....19

Bilagor

Bilaga 1 – Analysschema

Bilaga 2 – Det empiriska materialet

1 Inledning

Den femte augusti 2010 rasade plötsligt delar av San José-gruvan i Chile samman. Kvar i ett skyddsrum på 700 meters djup fanns 33 gruvarbetare, samtliga vid liv. I stor brist på mat och vatten väntade de i cirka två veckor innan första kontakten med ytan kunde göras. Därefter tog det ytterligare månader innan de åter fick se dagens ljus och krama om sina anhöriga. Medieuppbådet blev enormt och utvecklingen vid olycksplatsen kom att följas av hundratals miljoner människor runt om i världen. Att olyckan fick så mycket uppmärksamhet i svenska medier kan tyckas konstigt. Ingen människa omkom och inga svenskar var direkt drabbade. Ändå rapporterade svenska medier om händelsens utveckling nästan dagligen. Genom vår studie vill vi därför utmana medie-logiken genom att testa tre nyhetsvärderingsteorier utifrån två svenska tidningars nyhetsrapportering kring gruvolyckan i Chile.

1.1 Disposition

Uppsatsen börjar med en kort genomgång av gruvolyckan samt en presentation av de två dagstidningar vi valt att analysera. I samma kapitel kommer vi även göra en jämförelse mellan morgon- och kvällstidningar. Därefter går vi vidare med ett kapitel om syfte, frågeställningar och avgränsningar. Vidare följer kapitel fyra som behandlar vår tidigare forskning. Efter det kommer kapitel fem som behandlar det teoretiska perspektivet. Därefter presenterar vi vilken metod vi använt. I det följande kapitlet, kapitel sex, presenterar vi vårt resultat och sedan följer ett diskussionskapitel där vi också ger förslag till vidare forskning. Slutligen kommer en källförteckning och därefter våra bilagor.

Anledningen till varför vi har valt att komma med personliga åsikter och reflektioner i diskussionskapitlet då vi anser att det krävs för att skapa en diskussion där vi väger styrkor och svagheter mellan teoretikerna. Vårt upplägg motiverar vi genom att referera till Jarl Backman som menar att diskussionskapitlet medger ”en relativt hög grad av frihet och utrymme för subjektivitet hos forskaren”. (Backman, 2008 s. 44)

2 Bakgrund

I det här kapitlet presenteras historiken kring gruvolyckan i Chile samt en kort sammanfattning av Aftonbladet och Dagens Nyheter. Vi gör även en jämförelse mellan morgontidningar och kvällstidningar.

2.1 Gruvolyckan i Chile

Detta är en kort beskrivning av händelserna som utspelades efter det att San José-gruvan i Atacamaöknen i Chile delvis rasade in, och 33 gruvarbetare blev instängda. Denna händelse kommer i resterande delar av denna uppsats benämnas som ”Gruvolyckan i Chile”. Materialet vi kommer att utgå ifrån i denna sammanfattning är artiklarna *Gruvolyckan i Chile – detta har hänt* (dn.se¹) och *Bakgrund: Gruvolyckan i Chile* (dn.se²) samt artiklarna *Alla är uppe!* (aftonbladet.se¹) och *Olyckan blir en guldgruva* (aftonbladet.se²) Vi har valt dessa artiklar för att de sammanfattar olyckans händelseförlopp och efterdyningar.

Den 5 augusti 2010 rasade delar av guld- och koppargruvan utanför Copiapo i Chile. 33 gruvarbetare som befann sig i gruvan blev instängda 700 meter under markytan. Längre befarade räddningsarbetarna och Chiles president, Sebastián Piñera, att samtliga 33 hade omkommit i olyckan. Men den 22 augusti nådde räddningsarbetarnas borrh till skyddsrummet dit man hoppats att gruvarbetarna lyckats fly. När borrh hissades upp fanns en papperslapp fäst på den där de instängda gruvarbetarna meddelade att alla 33 var vid liv. Under de första veckorna hade gruvarbetarna överlevt på minimala ransoner av tonfisk och mjölk som fanns i skyddsrummet.

När räddningsarbetarna borrh flera mindre hål kunde de skicka ner vatten, mat och medicin till gruvarbetarna. Det skickades även ner en kamera så att gruvarbetarna kunde dokumentera det som hände. De instängda fick också tillgång till en telefon så att de kunde prata med sina anhöriga. Gruvarbetarna fick även en videoprojektor nerskickad som kunde spela upp gamla inspelade fotbollsmatcher.

Den 26 augusti fick de instängda gruvarbetarna ta emot beskedet att räddningen ytterligare skulle dröja tre till fyra månader. Anledningen var att räddningsarbetarna var tvungna borra ett tillräckligt stort hål för att kunna hissa upp gruvarbetarna i. Parallellt med att de började borra det nya hålet uppkom en till plan. Denna gavs namnet ”plan B” och gick ut på att utvidga ett av de befintliga ventilationshålen. Den nya planen beräknades vara snabbare, men inte lika tillförlitlig. Senare påbörjades även ett tredje räddningsarbete, kallad ”plan C”. Under tiden började de instäng-

da gruvarbetarna må allt sämre. De var uttorkade, hade tappat mycket vikt och flera av dem visade tecken på depression.

Den 9 oktober, flera månader tidigare än man från början beräknat, nådde en av borrharna fram till skyddsrummet. Fyra dagar senare, den 13 oktober, påbörjades räddningsaktionen. Räddningshålet var 66 centimeter i diameter, och i hålet kunde en specialbyggd, cylinderformad hiss ta upp gruvarbetarna en efter en. Klockan 05.10 svensk tid var den förste gruvarbetaren uppe och knappt ett dygn senare hade samtliga gruvarbetare räddats.

Efter att gruvarbetarna blivit räddade överöstes de med sponsrade saker, exempelvis fick alla varsin iPod av Steve Jobs. Alla gruvarbetarna erbjöds även stora summor pengar för att sälja sin historia till ett tv-bolag. Fyra av gruvarbetarna fick extra mycket uppmärksamhet både när de var nere i gruvan och efter att de kommit upp. Yonni Barrios blev känd för en otrohetsskandal, Victor Segovia var gruppens krönikör som skrev om livet i gruvan. Mario Sepulveda filmade händelserna nere i gruvan och Luis Urzua var gruppens förman.

2.2 Aftonbladet

Aftonbladet är sedan år 1996 Sveriges största kvällstidning. Tidningen grundades år 1830 av Lars Johan Hierta. På 1930- till 1950-talet gjordes *Aftonbladet* om till en tabloidtidning med fokus på sensationsnyheter, sport och nöje. Tidningen har under sin historia haft flera politiska inriktningar. År 1956 såldes tidningen till LO, och har sedan dess varit en socialdemokratisk tidning. År 1996 tog medieföretaget Schibsted över tidningen, men LO fortsatte att kontrollera *Aftonbladets* politiska inriktning. Idag är Jan Helin chefredaktör och ansvarig utgivare. (ne.se¹)

Aftonbladet utkommer sju dagar i veckan med en upplaga på i snitt cirka 359 000 exemplar per dag. Varje dag läses kvällstidningen av cirka 1 229 000 personer. (aftonbladet.se³) Detta kan jämföras med den största kvällstidningsrivalen, *Expressen*, som har en upplaga på knappt 287 000 och en räckvidd på cirka 986 000. (expressen.se)

Aftonbladet var år 1994 först i Sverige med att som dagstidning starta en Internettidning, aftonbladet.se. (ne.se¹) Hemsidan har i dagsläget över 5,3 miljoner unika läsare i veckan (aftonbladet.se³) och är Sveriges näst mest besökta hemsida. (kiaindex.net)

2.3 Dagens Nyheter

Dagens Nyheter, DN, titulerar sig Sveriges största morgontidning (dn.se³). Dess historia började den 23 december 1864 då det första numret gavs ut, då med Rudolf Wall som chefredaktör. Sedan dess har mycket hänt men idag kallas den för en oberoende liberal tidning. Med det menas att tidningen är partipolitiskt obunden, men att det på ledarplats drivs åsikter i liberal anda. Tidningen ägs av *Bonnier AB* genom aktiemajoritet och har sitt huvudkontor i Marieberg i Stockholm. Idag är Gunilla Herlitz chefredaktör och ansvarig utgivare. (ne.se²)

Dagens Nyheter är en sjudagarstidning som var dag läses av 883 000 personer. Den trycks i cirka 316 000 exemplar dagligen. (dn.se⁴) Detta kan jämföras med deras största konkurrent, *Svenska Dagbladet*, som trycks i knappt 195 000 exemplar. (svd.se) *Dagens Nyheter* är Sveriges enda riks-spridda morgontidning, men har sin största läsarskara i Stockholmsområdet, där de också har sitt redaktionella fokus. (ne.se³)

År 1996 startade tidningen sin nätupplaga, dn.se. Hemsidan har idag ca 1,1 miljoner unika besökare varje vecka. (dn.se⁴) Hemsidan är den tionde mest besökta i Sverige, och därmed den mest besökta av Sveriges morgontidningar. (kiaindex.net)

2.4 Jämförelse mellan morgon- och kvällstidning

Dagens Nyheter som lanserades år 1864 kan ses som startskottet för de svenska morgontidningarna. Innan *Dagens Nyheter* grundades var tidningarna relativt dyra och lästes enbart av en liten del av befolkningen. *Dagens Nyheter*s grundare, Rudolf Wall, hade idéer om en ny typ av tidning med en modern journalistik. Wall lyckades skapa en tidning som var både billig och lättillgänglig, och som dessutom utkom på morgonen till skillnad från de flesta andra tidningar som utkom på kvällen. På så sätt fick läsarna samma nyheter på morgonen som de annars fick först på kvällen. (Hadenius, Weibull & Wadbring, 2008) År 1889 grundade Anders Jeurling *Stockholms-Tidningen*. Jeurling satsade på att göra en billig tidning med nyheter som intresserade en bred målgrupp. Han lade mindre kraft på politik och kultur vilket gjorde tidningen mer lättläst. Under Jeurlings tid kom den första rotationspressen till Sverige vilket gjorde det möjligt att trycka *Stockholm-Tidningen* i stora upplagor. De automatiska sättmaskinerna ökade möjligheterna att producera flera sidor

och tidningen hade runt sekelskiftet en upplaga på 100 000 exemplar. Tidningen var Sveriges första stora tidning som lästes nationellt. (Hadenius, Weibull & Wadbring 2008)

Svenska kvällstidningar har sitt ursprung i tabloidpressen. Den kom till Europa i början av 1900-talet och innebar ett helt nytt tidningsformat. Boulevardpress är ett annat ord för dessa tidningar och syftar på att tidningarna såldes ute på gatorna. *Daily Mirror* var en av de första tidningarna i Europa som trycktes i det nya formatet. Till en början var det inte främst sensationer som tidningen fokuserade på utan istället en ny typ av formspråk. Där utgjorde bilder en grund och layouten var mer läsvänlig än de äldre tidningarna som utgavs i det traditionella fullformatet. (Hadenius, Weibull & Wadbring, 2008) I Sverige var detta inget undantag och som exempel kan nämnas att *Expressen* rekryterade en redaktionschef från bildtidningen *Se*. En annan sak som skilde kvällspressen från den traditionella pressen var att den byggde på lösnummerförsäljning. Istället för att den enbart såldes i traditionella kiosker kunde man köpa tidningen i livsmedelsbutiker och på bensinstationer. Fram till 1970-talet var kvällspressens upplageutveckling i Sverige framgångsrik, men började efter år 1980 att gå nedåt. Från och med 2000-talet har dock nedgången brutits. Framförallt *Aftonbladet* har nått framgångar genom sin nätupplaga. (Hadenius, Weibull & Wadbring, 2008) I Sverige användes länge kvällstidningarna som ett komplement till de traditionella dagstidningarna och belyste särskilda områden genom nya journalistiska arbetssätt. Efter kvällstidningarnas nedgång på 80-talet har dock journalistiken blivit allt mer sensationsinriktad. (Hadenius, Weibull & Wadbring, 2008) Marina Ghersetti beskriver sensationsjournalistik i allmänhet som ”den journalistik och det medieinnehåll som innehåller någon form av överdrift, spekulationer eller hårdvinkling och som anses vara populistiskt, trivialt och skandalinriktat, det vill säga innehåll som inte uppfattas som riktigt tillförlitligt eller med sanningen överensstämmande”. (Ghersetti, 2004 s. 241)

Att kvällstidningar heter just kvällstidningar härstammar från 1950- och 1960-talen då tidningarna kom ut sent på eftermiddagen. Kvällstidningarna har dock sedan länge utkommit på förmiddagen och karakteriseras istället av att de säljs i lösnummer och har ett annat slags innehåll än morgontidningarna. (Hadenius, Weibull & Wadbring, 2008)

3 Syfte och frågeställningar

I det här kapitlet presenterar vi vår problemformulering, vårt syfte, våra frågeställningar och vår avgränsning.

3.1 Problemformulering

Varje dag blir händelser nyhetsinslag och artiklar i olika nyhetskanaler. Vissa händelser blir mer uppmärksammande än andra medan vissa inte nämns alls. Medielandskapet är i ständig förändring och teoretikerna i ämnet är oense om vad som krävs av en händelse för att den ska bli en nyhet. Det är därför intressant att studera de olika teoretikerna och undersöka vad som gör en händelse nyhetsvärdig.

3.2 Syfte

Studiens syfte är att utmana medielogiken genom att studera Sveriges största morgon- respektive kvällstidnings nyhetsrapportering kring gruvolyckan i Chile.

Medielogiken handlar om att förstå varför en händelse blir en nyhet och är det övergripande teoretiska begrepp som innefattar nyhetsvärdering.

3.3 Frågeställningar

Vi har brutit ned syftet i tre frågeställningar som ska hjälpa oss att utföra vår undersökning och uppfylla syftet. Vi vill veta vilken eller vilka av teorierna i ämnet som är mest applicerbar på rapporteringen och även se om resultatet skiljer sig mellan de två dagstidningarna.

Hur förhåller sig de tre nyhetsvärderingsteorierna till nyhetsrapporteringen kring gruvolyckan i Chile?

Är det någon av teorierna som stämmer mer överens med rapporteringen än de övriga?

Skiljer sig aftenbladet.ses och dn.ses åt, sett utifrån nyhetsvärderingsteorierna?

3.4 Avgränsningar

Vi kommer enbart att använda oss av material från aftenbladet.ses och dn.ses nyhetsrapportering eftersom de är Sveriges största kvälls- respektive morgontidning, på och utanför Internet. Artiklarna som kommer ingå i urvalet är från den 7 augusti till den 31 oktober 2010. Nyhetsvärderingsteoretikerna vi kommer jämföra rapporteringen med är (1) Harcup & O'Neill, (2) Hvitfelt och (3) Shoemaker, Chang & Brendlinger.

4 Tidigare forskning

I det här kapitlet presenterar vi fyra tidigare studier som är relevanta för vår uppsats

4.1 Har ni nåt webbigt?

Ulrika Hedman vid Göteborgs Universitet har i en fallstudie bland annat undersökt Göteborgs-Postens flerkanalspublicering med avseende på nyhetsvärdering och medielogik. I sin studie kommer hon fram till att tidningens pappers- respektive webbupplaga skiljer sig åt. Pappersupplagan har en daglig deadline och begränsat utrymme medan webbupplagan har ständiga deadlines, men med ett obegränsat utrymme. Hon kommer fram till att webbupplagan har en nyhetsvärdering som värdesätter att händelsen framför allt är ny och ger möjlighet till en kontinuerlig publicering av händelseutvecklingen. (Hedman, 2006)

4.2 Hur skiljer sig nyhetsvärderingen på Rapport och TV4Nyheterna?

Elin Skanne har vid Södertörns högskola undersökt hur nyhetsvärderingen skiljer sig mellan Rapport och TV4Nyheterna. Studiens syfte var att se hur nyhetsvärderingen skiljer sig mellan kommersiella och ickekommersiella nyhetsprogram. Undersökningen pågick under en veckas tid då hon studerade respektive kanals kvällssändningar. Hon använde sig av en kvantitativ innehållsanalys med ett kodschema och kom fram till att båda kanalerna rapporterade mest om ekonomi och arbetsmarknad. I början av programmen presenterades främst brott, ekonomi och politik. Den största skillnaden i deras nyhetsvärdering låg i ämnena krig, oroligheter och konflikter. Som exempel kan nämnas att TV4 hade fyra gånger mer krigsrapportering än Rapport. TV4 hade krigsrapportering som sitt fjärde största ämne, medan det hos Rapport var det minst förekommande. (Skanne, 2008)

Trots att det här är en kvantitativ studie anser vi att vi har användning av den för att legitimera vår frågeställning att jämföra aftenbladet.se och dn.se. I Skannes studie finner hon tydliga skillnader på att kanalerna har olika nyhetsvärderingar. Detta visar på att det är högst intressant att ställa våra tidningar mot varandra och jämföra deras villkor för vilka händelser som blir nyheter.

4.3 Nyheter är när George Bush gör något dumt

Ingrid Karlsson och Pär Augustsson (2006) har skrivit en C-uppsats med syfte att undersöka ungdomars nyhetssyn. Författarna undersöker vad ungdomar tycker att en nyhet ska innehålla, vad de anser är spännande respektive tråkigt och vart de söker sig för att hitta nyheter. Karlsson & Augustsson har valt att använda sig av en kvalitativ metod i form av fokusgrupper med 19 gymnasieelever. Författarna har valt att analysera sitt resultat utifrån tre teorier; nyhetsanvändning, behov och motiv för medieanvändning samt nyhetsvärdering. I studien kom Karlsson & Augustsson fram till att ungdomar främst tar del av nyhetsutbudet för att känna sig uppdaterade och för att ha något att diskutera med vänner och familj. När det gäller nyhetsvärdering anser författarna att ungdomarna delar den generella bild av nyhetsvärdering som finns, till exempel att en nyhet ska ha skett nära och påverkat många. Ungdomarna var dock mer intresserade av lätt-samma nyheter än nyheter som berör till exempel mord och olyckor.

Eftersom Karlsson & Augustsson har använt sig av samma teoretiker som oss anser vi den här studien vara av intresse. Den visar på att detta är ett ämne som är av magnitud och som väcker intresse bland forskare och studenter.

4.4 Bilden av Europa – i Aftonbladet av Helena Admundsson

Denna C-uppsats syftar till att undersöka hur Europa framställs i Aftonbladets nyhetsrapportering. Detta för att författaren menar att det som skrivs i tidningar har stor påverkan på människors världsbild. Studiens frågeställningar syftar till att svara på vad man som läsare får reda på om Europa och dess länder genom Aftonbladet, samt hur Europa som samhälle framställs.

Författaren har använt sig av en kvantitativ innehållsanalys och tittat på Aftonbladets rapportering under fyra veckor. Teorin som ligger till grund för studien är nyhetsförmedling. Denna har i sin tur fyra underkategorier; nyhetsbegreppet, gatekeeping, nyhetsvärdering och utrikesrapportering.

Resultatet visar att de nyheter om Europa som får mest utrymme är de som behandlar elitnationer och länder som ligger nära Sverige kulturellt eller geografisk. Det framkommer även att det är flest nyheter om sport. Detta tror författaren beror på att Aftonbladet är en kvällstidning och därmed lägger ett stort fokus på sport. Sammanfattningsvis menar författaren att Aftonbladet inte ger läsaren någon tydlig definition av Europa som samhälle, istället får man endast en avskalad bild av verkligheten. (Admundsson, 2004)

5 Teoretiskt perspektiv

I det här kapitlet beskriver vi medielogiken och nyhetsvärderingsteorierna.

5.1 Medielogik

Teorin om medielogiken kommer ursprungligen från två amerikanska forskare, David Altheide och Robert Snow. Forskarna menar att mediernas innehåll beror på vilka händelser som passar mediets format, dess organisation, interna arbetsvillkor, normer samt behov av uppmärksamhet. (Strömbäck, 2004) Altheide och Snow hävdar att för att kunna fånga människors uppmärksamhet måste man först fånga mediernas uppmärksamhet, men för att kunna göra det måste man först anpassa sig till medierna och deras logik. Detta har lett till en medialisering av samhället menar Kent Asp, professor i journalistik. Kortfattat innebär detta att samhället anpassar sig till mediernas nyhetsvärderingar, innehåll och makt. (Strömbäck, 2004)

Det finns även en teori inom medielogiken som kommer från den norske sociologen Gudmund Hernes. Istället för att försöka förklara vad som är nyheter har Hernes utgått från att det finns ett överskott av information och ett underskott av uppmärksamhet i det moderna samhället. Hernes menar att medierna använder sig av ett antal tekniker för att fånga publikens uppmärksamhet, så kallade medialiseringstekniker. Dessa handlar om hur journalister bearbetar händelser för att de ska fånga människors uppmärksamhet. Teknikerna kan enligt andra forskare även användas av mediernas källor för att fånga mediernas uppmärksamhet. (Johansson, 2004) Om man till exempel ser till att hålla en presskonferens under samma tid som mediernas dagliga arbete är det större chans att händelsen blir uppmärksam. (Johansson, 2004)

Hernes har kommit fram till sex berättartekniker som används i medierna i strävan efter att reducera överflödiga information och väcka uppmärksamhet.

1. **”Tillspetsning** – en händelse eller ett uttalande som i sig är tillspetsat eller som av journalisten går att spetsa till har större förutsättningar att bli nyheter. Det vill säga, en källa eller journalisten själv måste formulera sig kort, klart och tydligt.
2. **Förenkling** – komplexitet måste ersättas av förenklingar. Det får inte finnas för många argument och nyanseringar.

3. **Polarisering** – polarisering och konflikter fångar uppmärksamhet. De väcker känslor och förenklar också ofta olika uppfattningar i en fråga.
4. **Intensifiering** – ett häftigt utbrott, strejker, våld och annan dramatik är spännande. De ger också möjlighet till ett levande och intresseväckande berättande.
5. **Konkretisering** – att uppmärksamma det som är konkret eller konkretisera det som egentligen är abstrakt är två sätt att fånga människors uppmärksamhet.
6. **Personifiering** – få saker intresserar människor lika mycket som andra människor. Att lyfta fram enskilda personer är ett enkelt sätt att möjliggöra identifikation.”
(Johansson, 2004 s.229-230)

Ytterligare en berättarteknik har senare lagts till, nämligen **Stereotypisering**. Denna berättarteknik innebär att vi människor använder oss av förenklade bilder för att spara tid och kraft när vi tar till oss ny information. Medierna använder också stereotyper i nyheterna för att vi lättare ska känna igen oss, alltså en form av identifikation. (Johansson, 2004)

Håkan Hvitfelt menar att det i dagspressen finns ett klart begränsat utrymme på första sidan och att det även finns relativt bestämda utrymmen för olika avdelningar inom till exempel sport och utrikesnyheter. Han säger också att det finns en längd på en text som inte bör överskridas i en nyhetsartikel. (Hvitfelt, 1989) Alltså påverkas utformandet av artiklarna efter tidningarnas format. Detta sammanfattar forskare Tony Harcup skämtsamt genom att säga:

”Isn’t it amazing that the amount of news that happens in the world every day always just exactly fits the newspaper!”

(Harcup, 2009 s. 53)

Enligt Bengt Johansson kan inte medielogiken vara en grundläggande förklaring till en händelses nyhetsvärde, men däremot en stark bidragande orsak. Varför en händelse bedöms vara nyhetsmässig kan medielogiken aldrig förklara, men den kan hjälpa till att förstå varför vissa händelser blir uppmärksammade medan andra inte blir det. (Johansson, 2004) Bara för att en händelse följer medielogikens ramar behöver den inte bli en nyhet, men det underlättar.

Jesper Strömbäck menar slutligen att ju större behovet av uppmärksamhet är och ju mer ett medium riktar sig till en masspublik, desto starkare kan medielogikens genomslag förväntas vara. (Strömbäck, 2004)

5.2 Nyhetsvärderingsteorier

I vår studie har vi valt att analysera tre nyhetsvärderingsteorier och se hur väl de stämmer överens med rapporteringen kring gruvolyckan i Chile sensommaren och hösten 2010. På grund av det stora antal nyhetsvärderingsteorier som finns är två teorier för få för att kunna ge en rättvis representation av forskningsområdet. Däremot finns det många likheter mellan flera av teorierna, vilket gör det överflödigt att jämföra en större mängd. Tre teorier är därmed att föredra. Walter Lippman och Henk Prakke är två av de mest omskrivna teoretikerna, men är samtidigt något omoderna. Lippman publicerade sina teorier på 1920-talet och Prakke på 1960-talet. (Johansson, 2004) I vår studie ville vi ha teorier som var någorlunda moderna, som äldst från det senare 1900-talet. Anledningen till att vi valde att ha med moderna teorier var för att de oftast är reviderade versioner av äldre teorier. Därmed är de mer lämpliga för att studera dagens medielandskap. Dessutom valde vi en svensk teori eftersom det är svenska tidningar som undersöks. En av de mest välkända nyhetsvärderingsteoretikerna i Sverige är Håkan Hvitfelt som lanserade sin teori under senare 1980-talet. Han blev därför den första teoretikern i vår uppsats.

Shoemaker, Chang & Brendlinger publicerade sin teori ungefär samtidigt som Hvitfelt och deras resultat skiljer sig från hans. Att ha teoretiker som skiljer sig åt är lämpligt eftersom det då blir mer intressant att jämföra dem. Deras teori blev därför den andra nyhetsvärderingsteorin i vår studie. I forskarna Harcup & O'Neills studie från 2001 reviderades nyhetsvärderingsteorin som Johan Galtung och Mari Ruge publicerade på 1960-talet. Harcup & O'Neills studie ledde fram till en ny teori som idag är en av de senast publicerade, och blev därför den tredje och sista teorin i vår studie.

De tre teorierna är publicerade i olika länder och vid olika tidpunkter och därmed finns möjligheter att hitta skillnader och samband genom vår studie. Nedan följer en närmare presentationer av de tre teorierna.

5.2.1 Harcup & O'Neills nyhetsvärderingsteori

År 1965 publicerade de norska forskarna Galtung & Mari sin studie kring nyhetsvärdering och om hur händelser blir nyheter. I studien var de särskilt intresserade av hur utländska händelser blev nyheter i deras hemland, Norge. Studien är högt ansedd och har av Denis McQuail kallats för den mest inflytelserika förklaringen av nyhetsvärdering. (Harcup & O'Neill, 2001) I sin studie kom de fram till att en händelse behöver innehålla en eller flera av tolv olika kriterier för att bli en nyhet. Kriterierna följer här nedan, de svenska översättningarna är våra egna.

Galtungs & Ruges tolv nyhetskriterier

F1 Frequency - Frekvens

Om en händelse sker vid en tidpunkt då tidningen snart ska tryckas är det större chans att den blir en nyhet, än om en händelse sker då tidningen nyligen tryckts.

F2 Threshold - Tröskel

En händelse tvingas passera en sorts tröskel där gatekeepern väljer ut nyheter. Ju värre typ av händelse det rör sig om, desto större chans att den blir en nyhet. Med värre händelse menas fler offer, råare mord et cetera. En gatekeeper är en person som väljer ut vilka händelser som ska bli nyheter i till exempel en tidning.

F3 Unambiguity - Entydighet

Ju lättare en händelse är att förstå, desto större är chansen att den blir en nyhet.

F4 Meaningfulness - Meningsfullhet

En utrikeshändelse har störst chans att bli en utrikesnyhet i länder med liknande kultur.

F5 Consonance - Konsonans

När en gatekeeper läser om en händelse kan denne förutse att händelsen kan komma att bli intressant, och därmed väljs händelsen ut att bli en nyhet enbart baserat på gatekeepers professionella instinkt och erfarenhet.

F6 Unexpectedness - Oväntat

En oväntad händelse har stor chans att bli en nyhet förutsatt att den samspelar med *Meningsfullhet* och *Konsonans*.

F7 Continuity - Kontinuitet

När en händelse blivit en nyhet ökar sannolikheten att den återkommer i ytterligare artiklar.

F8 Composition - Komposition

En händelse kan bli en nyhet därför att den passar in i dagens tidning. Exempelvis om det finns en artikel om högerblocket är det lättare för en artikel om vänsterblocket att komma med. Syftet är att få ett balanserat innehåll som låter alla parter komma till tals.

F9 Reference to elite nations – Referens till elitnation

En händelse i ett elitland ses som mer viktig än en händelse från ett annat land. Vad som ses som ett elitland varierar mellan olika länder. Det beror främst på variabler såsom kultur, politik och ekonomi. Det finns dock länder som är universella elitländer, till exempel USA.

F10 Reference to elite people – Referens till elitperson

Händelser som rör elitpersoner, oftast kändisar, har större chans att bli en nyhet än en händelse som rör andra personer.

F11 Reference to persons – Referens till person

Nyhetsartiklar har en tendens att presentera en händelse som resultatet av en persons handlingar. Finns det en referens till en person i en händelse är det därför större chans att det blir en nyhet.

F12 Reference to something negative – Referens till något negativt

En händelse som refererar till något negativt har större chans att bli en nyhet än en händelse som inte gör det.

(Harcup & O'Neill, 2001)

År 1999, över 30 år efter det att Galtung & Ruge publicerade sina tolv kriterier gjorde de brittiska forskarna Tony Harcup och Deirdre O'Neill en ny studie för att se om de gamla kriterierna fortfarande var aktuella. De var kritiska mot att teorin behandlade nyheter som händelser. Vissa händelser är enligt Harcup & O'Neill enbart pseudohändelser, och existerar enbart för att skapa gratis publicitet åt någon eller något. Det blir nyheter som skapas av medierna. Därför menar de att Galtungs & Ruges kriterier borde ifrågasättas. I sin studie gick Harcup & O'Neill igenom tre stora brittiska tidningar under mars månad. Tidningarna de använde sig av var *Daily Telegraph*, *Sun* och *Daily Mail*. Sammanlagt gick de igenom 1 276 artiklar. Artiklarna lästes med frågeställningen: "Varför har den här nyheten blivit publicerad?" De kom snabbt fram till att Galtungs & Ruges tolv kriterier återfanns i samtliga artiklar, men att artiklarna krävde en subjektiv tolkning hos forskarna. Vad är till exempel en entydig händelse (*unambiguous event*)? Att veta vad som skulle klassificeras som en negativ händelse tyckte de också var problematiskt. Slutligen kom de fram till att samtliga tolv kriterier var svårtolkade när de skulle appliceras på verkligheten. Efter ett tag lycka-

des de dock att avgränsa och formulera de tolv kriterierna så att det gick att rangordna utfallet efter deras frekvens i artiklarna. (Harcup & O'Neill, 2001)

Kriterie-nummer	Kriterier	Frekvens (antal artiklar)
F3	Entydighet	589
F10	Referens till elitperson	588
F1	Frekvens	472
F12	Referens till något negativt	454
F11	Referens till person	417
F7	Kontinuitet	354
F6	Oväntat	276
F4	Meningsfullhet	220
F9	Referens till elitnation	213
F2	Tröskel	173
F5	Konsonans	109
F8	Komposition	106

Tabell 1. Galtungs & Ruges tolv kriterier rangordnade efter frekvens i tre brittiska dagstidningar under mars 1999. (Harcup & O'Neill, 2001 s. 269)

Som ses i tabellen ovan är de två viktigaste kriterierna att händelsen är lättförståelig och handlar om elitpersoner. De två minst viktiga kriterierna är kompositionen i tidningen och gatekeepers vilja. Harcup & O'Neill påpekar dock att det enbart är deras subjektiva bedömning som placerar de olika artiklarna i respektive kriterium.

På grund av problematiken med att identifiera och klassificera nyheterna efter Galtungs & Ruges kriterier definierade Harcup & O'Neill istället tio nya kriterier anpassade efter dagens medielandskap. Till att börja med ansåg de att definitionen *Reference to elite people* var för bred. Det innebar allt från kungligheter till dokusåpakändisar. Forskarna valde därför att skapa två nya kriterier: *The power elite* och *Celebrity*. De såg också att många händelser inte blev nyheter på grund av nyhetsvärdet, utan istället för att underhålla läsaren. Det kriteriet valde de att kalla för *Entertainment*.

Händelser som hamnade i tidningarna på grund av deras oförutsägbarhet klassificerades under *Surprise*. Två kriterier skapades för att klassificera nyheter som ansågs negativa respektive positiva: *Bad news* och *Good news*. (Harcup & O'Neill, 2001)

För att klassificera nyheter som Harcup & O'Neill ansåg viktiga, antingen på grund av antalet inblandade människor eller på grund av vad händelsen kan leda till skapades kriteriet *Magnitude*. Kriteriet *Relevance* kom att innehålla händelser som är intressanta för en viss grupp eller befolkning i upptagningsområdet. En nyhet som redan figurerat i tidningarna men som återkom hamnade i kategorin *Follow-up*. Det tionde och sista kriteriet fick namnet *Newspaper agenda*. I den hamnade händelser som passade nyhetsredaktionens egen agenda eller politiska inriktning. (Harcup & O'Neill, 2001) Nedan följer Harcups & O'Neills tio kriterier uppstaplade och kort presenterade. De svenska översättningarna är våra egna direktöversättningar.

Harcups & O'Neills tio nyhetskriterier

1. The power elite – Makteliten

Nyheter som handlar om mäktiga personer, organisationer eller institutioner.

2. Celebrity – Kändisar

Nyheter som handlar om personer som redan är kända.

3. Entertainment – Underhållning

Nyheter som behandlar olika typer av underhållning såsom sex, showbusiness, djur och *human interest*.

4. Surprise – Öväntad

En nyhet som är öväntad eller som kontrasterar mot det normala.

5. Bad news – Dåliga nyheter

En nyhet som behandlar exempelvis en tragedi eller konflikt.

6. Good news – Bra nyheter

En nyhet som behandlar exempelvis en räddningsoperation eller ett botemedel.

7. Magnitude – Omfattning

En nyhet som berör många människor eller som kan innebära en stor påverkan på något.

8. Relevance – Relevans

En nyhet som berör hela eller en del av läsarkretsen, såsom grupper, nationer et cetera.

9. Follow-up – Återkommande

En nyhet som tidigare publicerats och nu återkommer.

10. Newspaper agenda – Tidningens agenda eller politik

En nyhet som passar tidningens egen agenda eller politik.

(Harcup, 2009)

5.2.2 Hvitfelts nyhetsvärderingsteori

I boken *På första sidan* resonerar författaren Håkan Hvitfelt kring den tidigare forskningen som gjorts inom ämnet nyhetsvärdering och menar att den inte är tillräckligt djupgående, särskilt inte i Sverige. Han ansåg det nödvändigt att utföra en grundlig studie av nyhetsvärderingen i Sverige. Han menar att ”utan en teoretisk bakgrund och en helhetssyn blir resultatet av undersökningar av delproblemet sannolikt förvirrande och svåra att tolka.” (Hvitfelt, 1985 s.8) Hvitfelts syfte med studien var att strukturera det som är relevant i den tidigare utförda forskningen inom nyhetsvärdering, utveckla hypoteser om nyhetsvärdering och skapa en grund för fortsatt forskning.

I studien utförde Hvitfelt en kvantitativ innehållsanalys för att ”beskriva det svenska nyhetsutbudet och empiriskt undersöka nyheternas struktur.” (Hvitfelt, 1985 s.124) Han analyserade sex svenska dagstidningar under två perioder. Den första perioden sträckte sig från den 15 november till den 14 december 1983. Den andra pågick från den 16 januari till den 15 februari 1984. Sammanlagt analyserades 61 förstasidor från vardera tidning.

I studien beskrivs flera av de existerande teorierna som berör nyhetsvärdering. Hvitfelt analyserade vad Östgaard, Galtung & Ruge, Schulz och Gans sa om ämnet för att sedan ställa deras teorier mot varandra för att hitta eventuella likheter och skillnader. Resultatet av detta sammanställde Hvitfelt i en preliminär formel, bestående av tio punkter.

”Sannolikheten för att en nyhetsartikel ska produceras, publiceras och placeras på första sidan samt bli huvudartikel ökar ju mer den behandlar:

1. ett traditionellt sakområde
2. och det är kort avstånd
3. till faktiska händelser,
4. som dels är sensationella eller överraskande,

5. dels handlar om vissa enskilda personer
6. och är enkla
7. men viktiga eller relevanta,
8. utspelas under kort tid men som del av ett tema
9. samt är negativa
10. och härstammar från traditionella källor”

(Hvitfelt, 1985 s.120)

Han menar att ju fler av dessa kriterier en händelse uppfyller, desto större chans är det att den publiceras som en nyhet. En händelse måste uppfylla flera av dessa kriterier, om endast en av dem uppfylls är risken stort att den inte publiceras som nyhet. (Hvitfelt, 1985)

Med de tio kriterierna fastställda gick Hvitfelt vidare till den kvantitativa innehållsanalysen. Tidningarna han valde att analysera var *Aftonbladet*, *Dagens Nyheter*, *Expressen*, *Göteborgs-Posten*, *Svenska Dagbladet* och *Sydsvenska Dagbladet*. Att dessa tidningar valdes beror på att de var de upplagemässigt största dagstidningarna i Sverige när studien utfördes. Hvitfelt analyserade alla artiklar på tidningarnas förstasidor, utom rubriker som enbart hänvisade till andra artiklar inne i tidningen. Störst vikt lades på förstasidornas huvudartiklar. Anledningen till att förstasidorna analyserades var att de artiklar som hamnar på förstasidan var de som genomgått mest bearbetning och granskning. Därmed var det större chans att dessa händelser uppfyllde kraven från de tio kriterierna. (Hvitfelt, 1985)

När innehållsanalysen var utförd gick Hvitfelt igenom resultatet med formelns tio kriterier som bakgrund. Utifrån resultatet valde han sedan att revidera och precisera de tio kriterierna. Den reviderade versionen av formeln lyder:

”Sannolikheten för att en nyhetsartikel ska produceras, publiceras, placeras på första sidan och där bli huvudartikel ökar ju mer den behandlar:

1. politik, ekonomi samt brott och olyckor
2. och om det är kort geografiskt eller kulturellt avstånd
3. till händelser och förhållanden
4. som är sensationella eller överraskande,
5. handlar om enskilda elitpersoner
6. och beskrivs tillräckligt enkelt
7. men är viktiga och relevanta,

8. utspelas under kort tid men som del av ett tema,
9. har negativa inslag
10. och har elitpersoner som källor.”

(Hvitfelt, 1985 s. 215)

5.2.3 Shoemakers, Changs & Brendlingers nyhetsvärderingsteori

Pamela J. Shoemaker, Tsan-Kuo Chang och Nancy Brendlinger har tillsammans formulerat en nyhetsvärderingsteori. Författarna menar att de tidigare teorierna av till exempel Galtung & Ruge inte förklarar den teoretiska bakgrunden till begreppet nyhetsvärdering eller varför innehållet är viktigt för journalister och samhälle. (Shoemaker, Chang & Brendlinger, 1987)

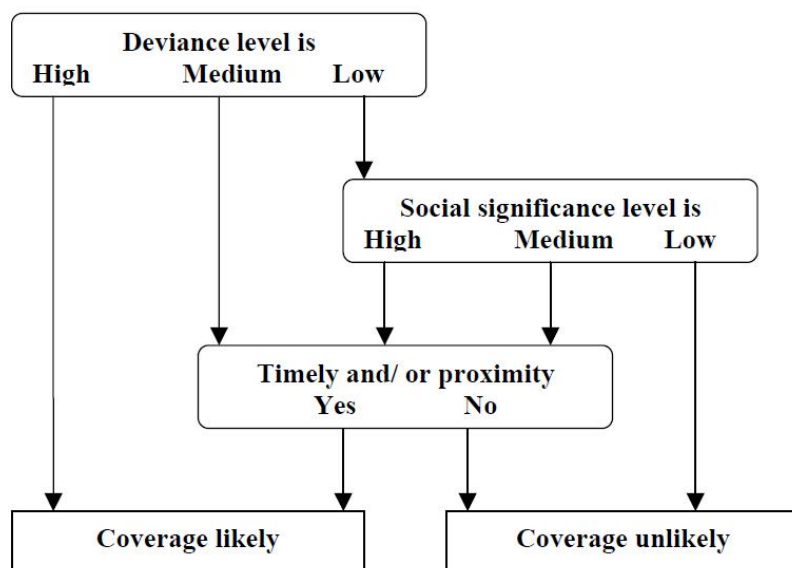
Shoemakers, Changs & Brendlingers teori om nyhetsvärdering tar sin utgångspunkt från begreppet *deviance*, det vill säga avvikelser. Begreppet är inte nytt men tidigare forskning om avvikelser handlar främst om sociala avvikelser där personer urskilde sig från samhället på grund av ohälsa. Författarna har gjort sin egen definition av begreppet. De menar att det inte enbart är avvikande personer och händelser som är intressanta, utan att själva begreppet *deviance* i sig är en viktig del i en nyhetsvärderingsteori. (Shoemaker, Chang & Brendlinger, 1987)

Författarna utgår ifrån att det finns tre grundläggande förutsättningar till varför händelser blir nyheter:

Avvikelser (*Deviance*) - Nyheter rör saker som handlar om olika typer av avvikelser.

Socialt betydelsefulla (*Social significance*) – Nyheter rör saker som är socialt betydelsefulla.

Nytt och nära (*Timeliness/proximity*) - Handlar om att nyheter rör sådant som är nytt, *timeliness*, och nära antingen geografiskt eller kulturellt, *proximity*. (Johansson, 2004)

Figur 1. Shoemakers, Changs & Brendlingers modell för att bestämma sannolikheten för om en händelse eller ett ämne kommer att bli en nyhet. (Shoemaker, Chang & Brendlinger, 1987 s. 227)

Avvikelserna delar sedan forskarna in i fyra olika kategorier. Den första och mest självklara kopplingen till begreppet avvikelse är det ovanliga och oväntade (*novelty*). Udda människor avviker från mängden och hör till denna kategori men även ovanliga händelser som till exempel flygplanskrascher är avvikande, då de sker väldigt sällan.

En nyhet är dock bara ovanlig under en begränsad tid, så länge den avviker från det rådande tillstånd som gäller just nu i samhället. Därefter blir det mindre sannolikt att händelsen blir en nyhet. Som exempel på detta kan nämnas hjärttransplantationer. När den första transplantationen gjordes var det en stor nyhet, men idag när det sker varje år är händelsen inte längre lika avvikande. (Shoemaker, Chang & Brendlinger, 1987)

En annan avvikelse författarna nämner är konflikter (*conflicts*). Denna normativa avvikelse handlar om att konflikter mellan olika grupper eller individer i samhället beror på att man utmanar och ifrågasätter rådande lagar eller normer. (Johansson, 2004)

Den tredje avvikelsen Shoemaker et al. tar upp är sensationalism. Denna avvikelse är relaterad till konflikter men fokuserar på våld och brott. Våld och brott är avvikande eftersom de bryter mot existerande betendenormer. Om ett brott har begåtts rapporterar ibland polisen detta till medierna, men det kan även vara tvärtom – att medierna rapporterar till polisen. På så sätt kan medierna och journalisterna, medvetet eller inte, kontrollera mängden kriminella avvikelser i samhället. (Shoemaker, Chang & Brendlinger, 1987)

Den sista avvikelserna handlar om eliter (*prominence*) och syftar på att kända personer oftare förekommer eller utgör en nyhet än andra människor. Författarna menar här att elitpersonerna avviker från mängden genom att de till exempel har en annan livsstil, ett annat arbete eller mer pengar än vanliga människor. Hade dessa personer varit precis som vanliga människor hade de inte uppmärksammats på samma sätt – det är olikheten som gör dessa personer intressanta. (Johansson, 2004)

Shoemaker, Chang & Brendlinger har genom att studera nyhetsflödet under år 1984 kommit fram till att de amerikanska medierna främst tar upp händelser som handlar om avvikelser. De har i sin studie använt det som andra nyhetsforskare tagit fram om massmedier och integrerat detta med sociala förändringar. De har kommit fram till att kategorin ovanliga händelser (*novelty*) är mindre viktigt än de andra när det gäller att förutse vad som blir en nyhet. Shoemaker et al. menar att konflikter och sensationalism som kan relateras till normer och förändringar kan ha ett större värde vid nyhetsvärdering. (Shoemaker, Chang & Brendlinger, 1987)

Sammanfattningsvis kan vi alltså se sex kriterier till varför en händelse blir en nyhet.

Avvikelser

- Ovanligt och oväntat
- Sensationalism
- Konflikter
- Eliter

Socialt betydelsefullt

Nytt och nära

6 Material & metod

I det här kapitlet presenterar vi vårt material, urval, metodteori, analysmetod, metodtillämpning samt reliabilitet och validitet.

6.1 Material och urval

För att utföra vår analys valde vi att testa teorierna utifrån artiklar från två av Sveriges största tidningars webbupplagor. Tidningarna vi valt är *Aftonbladet* och *Dagens Nyheter*. Anledningen till att vi valt dessa tidningar är att *aftonbladet.se* är Sveriges mest besökta kvällstidning. Enligt samma källa är *dn.se* Sveriges mest besökta morgontidning. (*kiaindex.net*) Anledningen till att vi valt att analysera tidningarnas webbupplagor är att mycket av den tidigare forskningen är gjord på pappersupplagor. Därför anser vi det mer intressant att testa webbupplagan.

För att få fram artiklar från de båda tidningarna som handlar om gruvolyckan i Chile fick vi ta fram ett system för att söka efter dessa i tidningarnas egna databaser. Eftersom tidningarna har olika system för att söka bland artiklar, har vi fått använda oss av olika urvalsmetoder.

För att få fram artiklarna som berör gruvolyckan i Chile har vi använt oss av fem olika sökord: Chile, Gruvolycka, "Los 33", Gruvarbetare och Gruvarbetarna (Los 33 var ett namn de 33 gruvarbetarna fick i media). Anledningen till att vi använde oss av flera sökord var att vi med första sökordet inte fick fram samtliga artiklar som *aftonbladet.se* publicerat i ämnet.

Vi begränsade oss också till artiklar som publicerades mellan den 7 augusti och den 31 oktober. Vi valde den 7 augusti för att det var datumet då den första artikeln om olyckan publicerades i någon av de två tidningarna. Den 31 oktober valde vi som slutdatum för att gruvarbetarna då var räddade och för att säkerställa att det inte skulle komma nya artiklar medan analysen utfördes.

Vi började med *aftonbladet.se*, där vi skrev in det första sökordet: Chile. Resultatet då blev 347 artiklar (2010-11-15). Vi begränsade oss sedan till artiklar som var publicerade under rubriken Nyheter och under år 2010, då återstod 61 stycken. Vi valde därefter bort artiklar som föll utanför vår tidsram och delade in kvarvarande artiklar efter månaden då de publicerades. Då återstod tre i augusti, fyra i september och 21 i oktober. Vi gjorde sedan en snabb genomläsning av samtliga artiklar och plockade bort alla som inte berörde gruvolyckan i Chile eller olyckans aktörer.

Artiklar som bara nämnde olyckan som bakgrund togs också bort. När denna sista bortgallring var gjord återstod 23 artiklar.

Därefter sökte vi med andra sökordet, Gruvolycka. Vi gick tillväga på samma sätt som förut och begränsade systematiskt antalet artiklar ner till augusti, september och oktober. Eftersom vi nu redan hade 23 artiklar i vårt urval fick vi vid den snabba genomläsningen nu även plocka bort artiklar som redan fanns med i vårt urval. När detta var gjort återstod det inga unika artiklar från sökordet gruvolycka.

Vi genomförde sedan sökningar på orden ”Los 33”, Gruvarbetare och Gruvarbetarna enligt samma tillvägagångssätt som de ovanstående. Dessa tre sökord resulterade i tolv unika artiklar. Det totala urvalet för *aftonbladet.se* blev då 35 artiklar. När vi sedan genomförde analysen fann vi att tre artiklar i urvalet inte var relevanta för vår analys och därför valde vi att sortera bort dessa. Totalt ingick alltså 32 artiklar i det empiriska materialet från *aftonbladet.se*.

När vi var färdiga med *Aftonbladet* gick vi vidare till *dn.se*. *Dagens Nyheter* har ett annat söksystem än *Aftonbladet*, så vi fick modifiera vårt tillvägagångssätt något. Vi började med att söka på ordet Chile och begränsade till artiklar som var publicerade under kategorin Nyheter. Resultatet var då 639 artiklar. (2010-11-17) Sedan fick vi begränsa oss till de senaste sex månaderna, då kvarstod 81 artiklar. Efter att ha räknat bort dem som föll utanför tidsramen delades de kvarvarande artiklarna upp efter månaden när de publicerats. Sedan gjorde vi en snabb granskning och tog bort artiklar som inte handlade om gruvolyckan i Chile. Då återstod 47 artiklar. För att utföra en likvärdig sökning använde vi oss av samma fem sökord som vi använde på *aftonbladet.se*. Efter att ha gjort sökningar på alla sökord fick totalt 68 unika artiklar.

6.2 Metodteori – hermeneutik

Om man inte enbart vill *förklara* en händelse utan istället försöka *förstå* hur händelsen upplevs kan man använda sig av hermeneutik. Hermeneutik handlar om att vi människor kan sätta oss in i andra människors situationer, det vill säga hur de tänker och känner. Thorsten Thurén menar att det går att komma fram till att den ryska revolutionen skedde på grund av förtryck och fattigdom, men att man missar något väsentligt om man inte kan förklara de känslor som ledde till revolutionen. Thurén hävdar vidare att man förbiser viktiga faktorer om man inte tar reda på vad händelser har betytt för människor. (Thurén, 2007)

Hermeneutiken delas in i två inriktningar, dels som en tolkningslära som fokuserar på hur texttolkning går till och dels som en filosofi om människans existens i världen. (Vikström, 2005) Vi har dock valt att fokusera på den första delen. Björn Vikström menar att det krävs vissa grundläggande förkunskaper för att kunna förstå en text. Det handlar om att man måste förstå det språk som texten är skriven på, men även innehållet i texten kan vara skrivet på ett speciellt sätt. Som exempel talar Vikström om att SMS-konversationer har ett eget språkssystem. Om vi inte förstår koderna som används kommer vi heller inte att förstå kommunikationen. För att kunna förstå sammanhanget och för att kunna beskriva de fenomen som hör till studieområdet är det även viktigt att ha förkunskap om innehållet i texten. (Vikström, 2005)

Hermeneutiken går inte ut på att testa huruvida en tolkning är korrekt, då det beror på vem det är som tolkar, upplever och känner. Den påverkas av tolkarens värderingar, förförståelse samt kontexten. Fördelen med hermeneutiken gentemot positivismen är att positivismen alltid söker efter den absoluta sanningen medan hermeneutiken istället försöker förstå den underliggande betydelsen. (Thurén, 2007)

6.2.1 Kvalitativ textanalys

I boken *Vägar genom texten – handbok i brukstextanalys* skriver Lennart Hellspong och Per Ledin varför man ska göra textanalyser. Ett skäl som författarna tar upp är att människor har behov av att uppfatta vad som sägs. Genom att granska textens språk och utformning kan vi komma djupare in i den och få ut mer av den. Detta hör ihop med hermeneutiken som handlar om att tolka och tyda texter för att fördjupa vår förståelse av innehållet. (Hellspong & Ledin, 1997)

När det gäller insamling och analys av skriftlig, muntlig eller bildmässig framställning är det vanligt att man använder sig av en kvantitativ eller en kvalitativ metod. (Esaiasson et al., 2007) Vad skiljer då den kvalitativa analysen från den kvantitativa? I en kvantitativ innehållsanalys används ett stort antal analysenheter som behandlas likvärdigt för att kunna förklara och peka på eventuella samband. Vill man istället försöka nå förståelse av textens helhet går det att använda sig av en kvalitativ metod. Denna metod kan ha olika benämningar men Esaiasson et al. använder sig av begreppet kvalitativ textanalys. Fördelarna med denna analysmetod gentemot den kvantitativa är att specifika delar av en text kan visa sig vara viktigare än andra. Det kan också finnas något dolt budskap i texten som enbart kan tas fram genom en intensiv läsning. (Esaiasson et al., 2007) Enligt Torsten Thurén får enstaka händelser och små detaljer större vikt i en kvalitativ studie än i en

kvantitativ. (Thurén, 2007) Eftersom vi i vår studie ska utmana medielogiken genom att tolka artiklar och jämföra dem mot nyhetsvärderingsteorierna lämpar sig en kvalitativ textanalys då vi kommer analysera nyhetsartiklar i detalj.

Peter Esaiasson et al. menar att det finns två olika huvudtyper av textanalytiska frågeställningar. Det handlar antingen om att *systematisera innehållet* i de aktuella texterna eller att *kritiskt granska innehållet i texterna*. När det gäller att systematisera innehållet finns det tre olika typer av frågeställningar man kan använda sig av. Man kan klargöra tankestrukturen, logiskt ordna innehållet i texterna eller klassificera innehållet i texter. När det gäller de kritiskt granskande frågeställningarna menar Esaiasson et al. att man kan dela in dessa i kategorierna idékritik, ideologikritik och diskursanalys. (Esaiasson et al., 2007)

Eftersom vi ska analysera nyhetsartiklar utifrån ett nyhetsvärderingsperspektiv är det relevant med en systematiserad undersökning. Inom denna kategori kan man nämligen logiskt ordna innehållet i texterna. Detta handlar om att ordna tankeinnehållet i lättöverskådliga kategorier. (Esaiasson et al., 2007) Det här är något som passar vårt tillvägagångssätt, då vi kommer dela in nyhetsvärderingsteorierna i olika dimensioner för att lättare kunna urskilja dem. Det kallas för ett analyschema, och det kommer hjälpa oss att få svar på våra forskningsfrågor.

6.3 Analysmetod

För att vi under analysen ska kunna tolka varje artikel på ett konsekvent sätt och på samma villkor valde vi att göra ett analyschema. I boken *Metodpraktikan* skriver Esaiasson et al. att man i ett analyschema ska dela upp materialet i *enbeter*, som är de objekt som ska studeras, *dimensioner*, det vill säga egenskaperna hos objekten, och *kategorier*, som innebär att objektens egenskaper klassificeras. (Esaiasson et al., 2007)

I vårt analyschema är artiklarna enheterna. Våra dimensioner bygger på de tre nyhetsvärderingsteorierna och är framtagna för att ge möjligheten att i efterhand kunna urskilja de olika teorierna i svaren, och därmed uppnå vårt syfte. De tre teorierna har sammanlagt 26 kriterier för vad en händelse bör uppfylla för att bli en nyhet (se kapitel 4). Då de olika teoriernas kriterier tar upp liknande saker har vi kunnat sammanfatta dessa till åtta dimensioner.

Dimensioner

1. Sakfråga
2. Aktörer
3. Avstånd
4. Sensation/oväntad
5. Relevans
6. Period
7. Laddning
8. Övrigt

Dimensionerna representerar de frågor som kommer ställas när vi läser artiklarna. Varje dimension har dock olika kategorier, som hjälper oss att klassificera dimensionerna. Våra kategorier är hämtade direkt ur nyhetsvärderingsteoriernas punkter och återfinns tillsammans med resten av analys-schemat i Bilaga 1. När vi läser en artikel kommer vi alltså utgå från frågor baserade på dimensionerna och se om vi hittar svar som passar in på någon av kategorierna.

6.4 Metodtillämpning

När vi utförde vår analys började vi med att kvalitativt läsa artiklarna från *Aftonbladet*, utifrån den ordningen som de ligger i vårt urval. Alla våra dimensioner innehåller flera kategorier som syftar till olika kriterier, till exempel om en artikel innehåller negativa inslag eller underhållning. I flera av våra dimensioner förekommer det även att flera kategorier är väldigt lika, som till exempel i dimensionen *Aktörer*, där kategorierna är: *Harcups & O'Neills makteliter och kändisar*, *Hvitfelts eliter* och *Shoemaker et als. eliter*. Detta beror på att de tre olika teoretikerna på ett flertal punkter tagit upp samma aspekter. Det ska dock understrykas att även om deras benämningar är liknande så kan deras definitioner skilja sig. För det är just deras definitioner, eller i vissa fall våra tolkningar av deras definitioner, som appliceras på artiklarna vi läser. Definitionerna återfinns i Bilaga 1.

Vi började med den första dimensionen och läste artiklarna från *aftonbladet.se*. Vi läste artikel för artikel och diskuterade gemensamt kring vilka av kategorierna som återfanns i texten. Det vi kom fram till antecknades och i vissa fall skrev vi även ner citat från artiklarna.

Vi fortsatte på samma sätt tills vi uppnådde teoretisk mättnad, det vill säga att ingen ytterligare information tillkom. När vi uppnått teoretisk mättnad skrev vi en sammanfattning av varje kate-

gori. Vi gick sedan vidare med samma dimension och gjorde samma analys på artiklarna från dn.se. Urvalet från *Aftonbladet* var totalt 32, detta kan jämföras med att *Dagens Nyheter* totalt hade 68 artiklar i urvalet. Denna skillnad i antal påverkar dock inte analysens utfall, eftersom vi alltid uppnådde teoretisk mättnad vid 20-30 artiklar.

Med samma procedur gick vi sedan igenom resterande dimensioner, först artiklarna från *aftonbladet.se* och sedan från dn.se. Då vi hade nedskrivna sammanfattningar av alla dimensioner granskade vi hur ofta de olika kategorierna förekom. Genom att bilda oss en uppfattning om hur ofta kategorierna förekom kunde vi börja leta efter avvikelser mellan teorierna och likheter eller skillnader mellan de olika tidningarna.

Under analysen upptäckte vi att tidningarnas artiklar i vårt empiriska material inte var skrivna av några egna korrespondenter i Chile. Deras artiklar byggde istället främst på sekundärkällor såsom Tidningarnas Telegrambyrå, Associated Press, Reuters och lokala chilenska tidningar. Vi kan därmed säga att resultatet kommer bygga på hur *aftonbladet.se* och dn.se väljer ut sina nyheter från dessa sekundärkällor, och inte från grunden händelsen. Vi ser inte detta som ett problem då tidningarnas gatekeeper ändå har valt att publicera artiklarna utifrån deras principer för nyhetsvärdering.

6.5 Reliabilitet & validitet

När man utför en vetenskaplig studie är två viktiga verktyg *validitet* och *reliabilitet*. I boken *Metodpraktikan* beskriver Esaiasson et al. att man bör dela upp begreppet validitet i *begreppsvaliditet* och *resultatvaliditet*. God begreppsvaliditet tillsammans med hög reliabilitet innebär att man får god resultatvaliditet. Detta används för att visa att vi faktiskt mäter det vi påstår att vi mäter. (Esaiasson et al., 2007)

I vår studie syftar begreppsvaliditet på att det teoretiska perspektivet ska överensstämja med analyschemat. Begreppsvaliditeten är god i vår studie, eftersom analyschemats kategorier bygger på kriterierna från de tre nyhetsvärderingsteorierna.

Reliabilitet handlar om hur användbart och tillförlitligt forskarens mätinstrument är. (Ejvegård, 2009) I vår studie använder vi oss av kvalitativ textanalys som metod, vilket innebär att vi gjort en systematiserad undersökning och tolkning i vår analys. Eftersom alla människor tolkar det de

upplever utifrån sitt egna, unika perspektiv är det alltid svårt att hävda hög reliabilitet när det gjorts tolkningar. Det går alltid att vara kritisk mot en sådan studie och hävda att den skulle fått ett annat resultat om någon annan utfört den. För att få så hög reliabilitet som möjligt har vi tillsammans diskuterat oss fram till resultatet och alltid utgått från de förutbestämda definitionerna. Därmed att vi har en god resultatvaliditet sett till både begreppsvaliditeten och reliabiliteten.

7 Resultat

I det här kapitlet presenterar vi vårt resultat uppdelat i de åtta dimensionerna. I varje dimension presenteras först resultatet från respektive tidning. Därefter sammanfattas kort skillnader och likheter mellan tidningarna. Förklaringar och definitioner av kategorierna finns i Bilaga 1.

7.1 Sakfråga

I dimensionen *Sakfråga* hade vi fem olika kategorier, (1) *politik, ekonomi samt brott och olyckor* (2) *händelser och förhållanden*, (3) *underhållning*, (4) *konflikter* och (5) *sensationalism*.

Aftonbladet

Frekvensen de förekom i *Aftonbladet* skilde sig markant. Den första kategorin förekom väldigt sällan. Ingen av artiklarna behandlade ekonomi eller brott, medan några nämnde händelser som kunde kopplas till politik eller olyckor. De artiklar som behandlade politik hade oftast med Chiles president, Sebastián Piñera, att göra. Ett exempel på detta är när han beordrade en undersökning av Chiles samtliga gruvor samt stängde San José-gruvan till dess att arbetarnas säkerhet kunde garanteras.

”Dess framtida öde är oklart eftersom president Sebastian Piñera sagt att den inte får öppnas igen innan säkerheten för arbetarna är garanterad.”

(<http://www.aftonbladet.se/nyheter/article7945161.ab>)

Olyckor kunde härledas i enstaka artiklar och handlade om den tidpunkt då gruvan rasade samman.

”De arbetade på cirka 450 meters djup i San Esteban-gruvan, nära staden Copiapo i norra Chile, när taket plötsligt kollapsade för drygt två veckor sedan”

(<http://www.aftonbladet.se/nyheter/article7657856.ab>)

Den kategori som förekom mest var *händelser och förhållanden*. Den återfanns i princip i varje artikel och förekom oftast redan i ingressen.

”En av dem skickade till och med tillbaka en dessert på inlagda äpplen eftersom han inte tyckte det var tillräckligt gott”

(<http://www.aftonbladet.se/nyheter/article7737671.ab>)

Underhållning har flera underkategorier som vi fann i de flesta artiklar. De flesta av dem handlade om *human interest* medan andra handlade om showbusiness och upplösande drama. Citatet nedan är ett typiskt exempel på *human interest* enligt vår definition.

”– Vi tänkte aldrig på det. Alla hade accepterat att om vi inte räddades så skulle vi dö... och det var allt som återstod”

(<http://www.aftonbladet.se/nyheter/article7981017.ab>)

Kategorin *konflikter* förekom vid ett fåtal tillfällen i analysen. Den förekom dock vid fler tillfällen än kategorin *politik, ekonomi samt brott och olyckor*. Ett exempel visas här nedan.

”Blodvite uppstod när journalister rev varandra i håret och använde knytnävarna för att komma närmare de gruvarbetare som hissats upp”

(<http://www.aftonbladet.se/nyheter/article7947398.ab>)

Den sista kategorin, *sensationalism*, förekom inte i någon av artiklarna i vårt empiriska material.

Dagens Nyheter

När det gäller *Dagens Nyheter*s rapportering förekom den första kategorin, *politik, ekonomi samt brott och olyckor*, sällan. Ekonomi och brott återfanns inte i någon av artiklarna, medan politik och olyckor förekom enstaka gånger. Politik behandlade oftast Chiles president Sebastian Piñera och andra politiska aktörer såsom gruvinistern Laurence Golborne. Ett exempel är när presidenten reagerar mot gruvsäkerheten genom att avskeda ansvarig personal.

”Gruvolyckan har mötts med stark kritik i Chile och president Piñera har redan avskedat tre av de högsta cheferna inom den myndighet som har hand om kontrollen av säkerheten i landets gruvor.”

(<http://www.dn.se/nyheter/varlden/instangda-i-gruvras-vid-liv-efter-tva-veckor-1.1157492>)

Händelser och förhållanden kunde vi återfinna på samtliga artiklar i det empiriska materialet. Kategorin gick oftast att härleda redan i ingressen till artikeln.

”En specialkonstruerad metallkorg fördes sent på lördagen till gruvan San José i Chile, där 33 gruvarbetare är instängda i berget efter gruvolyckan i början av augusti.”

(<http://www.dn.se/nyheter/varlden/specialkorg-anlander-till-chilegruva-1.1177076>)

Den tredje kategorin, *underhållning*, förekom i de flesta av artiklarna. Den enda av underkategorierna som förekom var dock *human interest*. De andra underkategorierna gick inte att finna. En typisk artikel som innehöll *human interest* behandlade de instängda gruvarbetarnas situation.

”Bland de matvaror som nu sänts ner till de instängda ska särskilt äppleamos och sylt ha uppskattats - säkert inte minst efter den magra ranson av konserverad tonfisk, mjölk och kakor som höll dem vid liv de första två veckorna av sin fångenskap.”

(<http://www.dn.se/nyheter/varlden/instangda-i-gruva-far-fotbollsvideor-1.1160808>)

Kategorin *konflikter* förekom i ungefär var fjärde artikel. Den förekom vid fler tillfällen än *politik*, *ekonomi samt brott och olyckor*. De artiklar som handlade om konflikt beskrev ofta relationen mellan gruvarbetarnas familjer och myndigheterna.

”På torsdagen meddelade familjen till en av de 33 gruvarbetare som sitter instängda i gruvan att man kommer att stämma såväl gruvans ägare som chilenska statens gruvinspektörer.”

(<http://www.dn.se/nyheter/varlden/instangda-i-gruva-far-fotbollsvideor-1.1160808>)

Den sista kategorin, *sensationalism*, förekom inte i någon av artiklarna i det empiriska materialet.

I *Aftonbladets* och *Dagens Nyheter*s rapportering om dimensionen *Saksfråga* är tidningarnas förhållande till kategorierna tämligen lika. Kategorin *händelser och förhållanden* förekom flest gånger i båda tidningarna. Kategorin *underhållning* förekommer aningen fler gånger i *Aftonbladet* än i *Dagens Nyheter*. Kategorierna *konflikter* och *sensationalism* tillhör även de samma teoretiker. Deras frekvens skiljer sig inte något mellan tidningarna.

7.2 Aktörer

I dimensionen *Aktörer* hade vi tre olika kategorier; (1) *Harcups & O'Neills makteliter och kändisar*, (2) *Hvitfelts eliter* och (3) *Shoemaker et als. eliter*. *Harcups & O'Neills makteliter och kändisar* innebär

nyheter som rör mäktiga personer, organisationer och institutioner samt kända personer. Hvitfelts eliter är enskilda politiska representanter och arbetsgivare, antingen som källor eller om artikeln handlar om dem. *Shoemaker et als. eliter* är personer som avviker från mängden genom att de till exempel har en annan livsstil, högre inkomst eller ett annorlunda arbete än ”vanliga” människor.

Aftonbladet

I en majoritet av det empiriska materialet i *Aftonbladet* fann vi elitpersoner som kunde kopplas till samtliga kategorier. Den kategori vi fann flest av var *Shoemaker et als. eliter* som förekom ett fåtal fler gånger än *Harcups & O'Neills makteliter och kändisar*. *Hvitfelts eliter* förekom ett fåtal färre gånger än *Harcups & O'Neills makteliter och kändisar* och återfanns därmed minst antal gånger. I ett fåtal artiklar fann vi inte någon person som kunde kopplas till kategorierna. I de artiklar som innehöll elitpersoner var det främst chilenska politiker som återfanns. Chiles president och gruvminister förekom i flest artiklar men även hälsoministern nämndes vid flera tillfällen.

”President Sebastian Piñera visade upp den vita lappen med röd text i den statliga televisionen i går.”

(<http://www.aftonbladet.se/nyheter/article7657856.ab>)

Citatet är hämtat från en artikel som går att härleda till samtliga kategorier. Piñera tillhör makteliten, vilket hör till *Harcups & O'Neills makteliter och kändisar*. Han hör även till *Hvitfelts eliter* eftersom han är en enskild politisk representant. Slutligen avviker Piñera från vanliga människor och hör därmed även till *Shoemaker et als. eliter*.

Dagens Nyheter

När det gäller det empiriska materialet i *Dagens Nyheter* kunde vi urskilja kategorierna i de flesta av artiklarna. Kategorierna förekom i princip i samma utsträckning sinsemellan, dock med en liten övervikt för *Shoemaker et als. eliter*. Ett exempel på när samtliga kategorier förekom var när hälsoministern uttalade sig om de instängdas hälsa.

”Gruvarbetarna ska ha förlorat mellan åtta och tio kilo i vikt under de 21 dagar de varit instängda 700 meter under marken efter raset som blockerade utgången från gruvan den 5 augusti, sade hälsominister Jaime Manalich på torsdagen.”

(<http://www.dn.se/nyheter/varlden/instangda-gruvarbetare-uttorkade-1.1160338>)

I lite mer än en tredjedel av det empiriska materialet förekom inte någon person som kunde kopplas till kategorierna. De artiklar som saknade kategoritillhörighet helt var antingen för korta eller behandlade en aktör som inte föll in under någon av våra kategorier.

Aftonbladet har fler artiklar än *Dagens Nyheter* som passar in på samtliga kategorier i den här dimensionen. I *Aftonbladet* innehåller i princip samtliga artiklar aktörer medan det i över en tredjedel av artiklarna i *Dagens Nyheter* helt saknas aktörer. Shoemaker et als. kategori förekommer mest och Hvitfelts och Harcup & O'Neills kategorier är lite mindre frekventa i båda tidningarna.

7.3 Avstånd

Dimensionen *Avstånd* består av två kategorier, (1) *nytt och/eller nära* och (2) *geografiskt och/eller kulturellt nära*.

Aftonbladet

Enligt vår definition av vad som är nytt kvalificerar sig i princip samtliga artiklar från *Aftonbladet* till den kategorin. Under studien var det enbart enstaka artiklar som inte innehöll någon ny information. De flesta av våra artiklar var inte nära, det vill säga varken *geografiskt eller kulturellt nära* Sverige. Alla händelser utspelade sig i Chile, och de flesta hade heller ingen kulturell koppling till Sverige.

Dagens Nyheter

När det gäller *Dagens Nyheter*s rapportering innehöll samtliga artiklar information som var ny och hamnade därför under delkategorin nytt. Enbart ett fåtal av artiklarna berörde något som kunde anses nära Sverige, antingen geografiskt eller kulturellt. I de fall artiklarna hamnade i delkategorin *nära* berodde det på att svenska medborgare eller invånare var med i räddningsarbetet. Sammanfattningsvis kan alltså sägas att artiklarna kom med ny information, men saknade närhet till Sverige.

I den här dimensionen kan man knappt se några skillnader mellan tidningarna alls. Både *Aftonbladet* och *Dagens Nyheter* har artiklar som kommer med något nytt men har knappt några artiklar med kulturell eller geografisk närhet.

7.4 Sensation/Oväntad

Dimensionen *Sensation/Oväntad* delas upp i tre kategorier: (1) *oväntad/ovanlig*, (2) *överraskande* och (3) *sensationella eller överraskande*.

Aftonbladet

Kategorierna förekom i ungefär lika stor utsträckning sinsemellan i *Aftonbladets* rapportering. Kategorin *oväntad/ovanlig* var dock den som förkom minst i materialet. Ett exempel på en artikel som föll in under kategorin *oväntad/ovanlig* var när *Aftonbladet* för första gången skrev om att gruvarbetarna hade överlevt.

”Gruvarbetarna hade varit instängda i 17 dagar. Allt hopp tycktes vara ute. Då fick räddningsmanskapet en handskrivna papperslapp från 688 meters djup.”

(<http://www.aftonbladet.se/nyheter/article7657856.ab>)

Kategorin *överraskande* förekom ett fåtal fler gånger än *oväntad/ovanlig*. En artikel som innehöll ett stort överraskningsmoment är artikeln där det instängda i gruvan får reda på att räddningen kan vara närmare än vad som tidigare sagts.

”De instängda chilenska gruvarbetarna fick goda nyheter i dag: De kan vara uppe i slutet av nästa vecka.”

(<http://www.aftonbladet.se/nyheter/article7898948.ab>)

Den sista kategorin, *sensationella eller överraskande*, var den som förkom flest gånger, dock bara ett fåtal gånger fler än de övriga. Det var den enda kategori som behandlade ämnet skandaler enligt sin definition. Exempel på detta fanns i en artikel där en av gruvarbetarna valde sin älskarinna före sin hustru när han kommit upp ur gruvan.

”Gruvarbetaren Yonni Barrios, 50, blev världskänd för sitt knepiga kärleksliv medan han satt instängd i underjorden. I natt kom han hem till älskarinnan.”

(<http://www.aftonbladet.se/nyheter/article7966066.ab>)

Dagens Nyheter

När det gäller *Dagens Nyheter*s rapportering förekom kategorierna ungefär lika ofta sinsemellan, men vissa skillnader återfinns dock. Kategorin *oväntad/ovanlig* är den som förekommer näst flest gånger. En artikel handlar om att ett svenskt företag finns på plats i Chile och hjälper till, något som enligt vår definition faller in under kategorin *oväntad/ovanlig*.

”Skellefteföretaget Bergteamet deltar i räddningen av de instängda gruvarbetarna i Chile.”

(<http://www.dn.se/nyheter/varlden/svenskar-deltar-i-gruvraddningen-1.1168386>)

Kategorin *överraskande* förekommer minst av de tre. Ett exempel är när de instängda får möjlighet att ringa till sina anhöriga nere ifrån gruvan.

”För första gången sedan gruvan i Chile rasade in skulle de instängda arbetarna på söndagen få prata i telefon med sina nära och kära.”

(<http://www.dn.se/nyheter/varlden/forsta-privata-telefonsamtalen-fran-gruvan-1.1161183>)

Sensationella eller överraskande är den kategori som förekommer flest gånger. Exempel på sådana artiklar är de som handlar om kamp eller kris, och därmed är sensationella. Nedan kommer ett utdrag från en artikel som hör till kategorin.

”De chilenska arbetare som i snart tre veckors tid varit instängda i den kollapsade gruvan har fått veta att det kommer att dröja månader innan de kan räddas.”

(<http://www.dn.se/nyheter/varlden/gruvarbetare-vet-att-raddning-drojer-1.1159635>)

I den här dimensionen skiljer sig inte *Aftonbladets* och *Dagens Nybeters* rapportering alls. Kategorierna förekommer i samma utsträckning i båda tidningarna.

7.5 Relevans

Dimensionen *Relevans* innehöll tre kategorier: (1) *socialt betydelsefull*, (2) *viktig eller relevant* och (3) *omfattning och relevant för läsarkretsen*.

Aftonbladet

Sett till *Aftonbladet* och första kategorin så var ingen av artiklarna socialt betydelsefull enligt definitionen. Lite mer än hälften av artiklarna klassades som relevanta och föll därför innanför ramarna för kategorin *viktigt eller relevant*. Samtliga artiklar passade in på kategorin *omfattning och relevant för läsarkretsen*.

Dagens Nyheter

När det gäller det empiriska materialet i *Dagens Nyheter* förekom kategorin *socialt betydelsefull* inte heller här. I drygt hälften av artiklarna fann vi innehåll som kunde kopplas till kategorin *viktigt och relevant*. Kategorin *omfattning och relevant för läsarkretsen* förekom i princip i samtliga artiklar.

I jämförelse mellan tidningarna förekommer *omfattning och relevant för läsarkretsen* mer frekvent i *Aftonbladet* än i *Dagens Nyheter*. *Viktigt eller relevant* förekommer i ungefär samma utsträckning i båda tidningarna och *socialt betydelsefull* finns inte representerad i någon av dem.

7.6 Period

I dimensionen *Period* fanns två kategorier; (1) *återkommande* och (2) *utspelas under kort tid i ett tema*. I det empiriska materialet från både *Aftonbladets* och *Dagens Nyheter* fann vi båda kategorierna i samtliga artiklar.

7.7 Laddning

I den här dimensionen fanns två olika kategorier; (1) *bra nyheter eller dåliga nyheter* och (2) *nyheter med negativa inslag*. Den första kategorin gäller nyheter som antingen är positiva eller negativa i sin karaktär. Den andra kategorin rör nyheter som har inslag som kan anses negativa. En nyhet kan således vara övergripande positiv samtidigt som den har negativa inslag.

Aftonbladet

När det gäller *Aftonbladets* rapportering fanns den första kategorin representerad vid nästan samtliga artiklar. En majoritet av artiklarna som föll under kategorin var bra nyheter, medan bara ett fåtal var dåliga nyheter. Den andra kategorin fanns representerad i lite mer än en fjärdedel av artiklarna. Vid ett fåtal tillfällen fanns ingen av kategorierna representerade, i de fallen klassificerades artikeln som neutral.

”De instängda gruvarbetarna i Chile hade förlikat sig med tanken att de sannolikt skulle svälta ihjäl. Då kom räddningen, berättar en av de överlevande efter dramat.”
(<http://www.aftonbladet.se/nyheter/article7981017.ab>)

Utdraget ovan är hämtad från en artikel med typiskt positivt innehåll och som därför faller in under kategorin *bra nyheter eller dåliga nyheter*.

Dagens Nyheter

I det empiriska materialet från *Dagens Nyheter* fanns kategorin *bra nyheter eller dåliga nyheter* i ungefär hälften av artiklarna. Bland dem var dubbelt så många dåliga nyheter som bra nyheter. *Nyheter med negativa inslag* fann vi i något färre utsträckning än kategorin *bra nyheter eller dåliga nyheter*. Vissa artiklar passade varken in som bra eller dåliga nyheter, och klassificerades därför som neutrala. Utdraget nedan kommer från en artikel som passade in på båda kategorierna, det vill säga den var både en *dålig nyhet* och hade *negativa inslag*.

”På torsdagen kom de första bilderna inifrån San Joségruvan i Chile. Samtidigt rapporteras att de 33 gruvarbetarna som är instängda i den chilenska guld- och koppargruvan lider av uttorkning och har förlorat vikt efter gruvraset för tre veckor sedan.”

(<http://www.dn.se/nyheter/varlden/instangda-gruvarbetare-uttorkade-1.1160338>)

I den här dimensionen förekom kategorin *bra nyheter eller dåliga nyheter* mer frekvent i *Aftonbladet* än i *Dagens Nyheter*. För kategorin *nyheter med negativa inslag* var det tvärtom, som istället förekom mest i *Dagens Nyheter*. *Dagens Nyheter* hade ungefär dubbelt så många artiklar som var neutrala jämfört med *Aftonbladet*.

7.8 Övrigt

Dimensionen *Övrigt* innehöll två kategorier, (1) *beskrivs tillräckligt enkelt* och (2) *passar tidningens agenda eller politik*. I vår analys fann vi att samtliga artiklar i både *Aftonbladet* och *Dagens Nyheter* passade in på den första kategorin. Samtidigt passade ingen av artiklarna i någon av tidningarna in på den andra kategorin.

7.9 Sammanfattning

Sett över de åtta dimensionerna som har ingått i studien har de tre nyhetsvärderingsteoretikerna förekommit olika frekvent. I fyra av de åtta dimensionerna förekom kategorier som härstammar från Hvitfelts nyhetsvärderingsteori i störst utsträckning. I tre av dimensionerna förekom kategorier ur Harcup & O’Neills nyhetsvärderingsteori mest och i två kategorier var det Shoemaker et al. nyhetsvärderingsteori som återfanns flest gånger. Harcup & O’Neills och Hvitfelts kategorier förekom lika frekvent i dimensionen *Anstånd*. Därmed fick den dimensionen två kategorier

som förekom i störst utsträckning. Sammanlagt blir det alltså nio kategorier som förekom flest gånger. När det gäller skillnader mellan tidningarna fann vi enbart differenser i två av de åtta dimensionerna.

8 Diskussion

I det här kapitlet beskriver och förklarar vi vilka kategorier vi återfann under vår studie och vad resultatet kan bero på. Det ska här understrykas att vi har utgått från teoretikernas egna kriterier och hermeneutiskt tolkat vad de menat med sina ibland otydliga förklaringar.

8.1 Resultatdiskussion med avseende på nyhetsvärderingsteorierna

Sakfråga

Under vår analys gick vi igenom det empiriska materialet utifrån åtta olika dimensioner. I den första dimensionen, som vi gav namnet *Sakfråga*, kom vi fram till att kategorin *händelser och förhållanden* var den som förekom flest antalet gånger. Denna kategori härstammar från Hvitfelts tio kriterier. Det kan därför tyckas att Hvitfelt har lyckats definiera den mest tillämpbara kategorin när det gäller *Sakfråga*. Det ska dock hållas i åtanke att Hvitfelts kriterium är svårdefinierat. Vad som egentligen är en händelse eller ett förhållande är svårt att avgöra, och i vårt empiriska material visade sig i princip varenda artikel innehålla något som kunde kopplas till vår definition. Hade Hvitfelt varit mer specifik och snäv i sin definition hade inte lika många artiklar i det empiriska materialet varit applicerbara, och då hade det varit lättare att specificera mer exakt vad som passar in under kategorin. Eftersom det mesta som står i en tidning innehåller någon typ av händelse eller förhållande känns Hvitfelts teori alltför självklar. Hvitfelt hade ytterligare en kategori under den här dimensionen, *politik, ekonomi samt brott och olyckor*. Den kategorin förekom dock enbart vid ett fåtal tillfällen. Det kan tyckas konstigt eftersom kategorin innehåller ordet *olyckor* och hela vårt empiriska material handlar om en stor olycka. Enligt vår definition kan dock en händelse enbart klassas som en olycka om artikeln beskriver en olycka i nutid och inte som referens till en tidigare händelse.

Kategorin som förekom nästa lika frekvent som Hvitfelts *händelser och förhållanden* var Harcup & O'Neills kategori. Harcup & O'Neill har namngett sin kategori till *underhållning*, men deras definition skiljer sig troligen mot vad människor i allmänhet anser vara underhållande. De flesta gånger då Harcup & O'Neills kategori förekom i det empiriska materialet i *Sakfråga* var då artiklarna genom *human interest* väckte sympati hos läsaren, vilket ingår i Harcup & O'Neills definition för *underhållning*. Att just väcka sympati är dock inte oväntat eftersom hela händelsen med gruvolyckan i Chile väcker stor sympati i sig. Efter analysen kan man därför se att Harcup & O'Neill i det

här fallet förekom frekvent där att vi analyserade en händelse som innefattade mer känslor än exempelvis en händelse som behandlade brott eller politik.

Shoemaker et al. var representerade med två kategorier i dimensionen *Saksfråga: konflikter* och *sensationalism*. Att *konflikter* enbart förekom vid ett fåtal tillfällen kan tyckas anmärkningsvärt. I det här fallet fanns det dock mycket att rapportera om från gruvområdet. Det kan därför anas att de konflikter som uppstod mellan gruvarbetarna och inom myndigheterna fick mindre uppmärksamhet än de hade fått om läget varit ett annat. Shoemaker et als. *sensationalism* är inte vad kvällspressen skulle kalla för sensationsnyheter. Forskarna menar att sensationalism är våld och brott, vilket kan ses i Bilaga 1. I det här fallet fanns inga artiklar som behandlade våld eller brott, och kategorin kunde därför inte appliceras på någon av artiklarna. I andra händelser utanför gruvolyckan i Chile kan vi dock se att Shoemaker et als. kategori skulle förekomma mer frekvent.

Aktörer

I den andra dimensionen, *Aktörer*, var det Shoemaker et als. kategori som förekom vid flest tillfällen. Anledningen var att det i många artiklar förekom personer som avvek från vanliga människor. För att kunna avvika från vanliga människor krävs dock en definition av vad vanliga människor är för något, vilket Shoemaker et al. inte tillhandahåller. Vi fick därför själva avgöra huruvida vi ansåg att aktören avvek eller tillhörde ”vanliga” människor. En aktör behövde med andra ord varken vara känd eller ha ett offentligt jobb för att klassas som elit enligt Shoemaker et al. Det innebar att aktörer som hade avvikande jobb eller avvikande livsstil passade in på kategorin. Shoemaker et als. breda definition innebar att kategorin förekom vid fler tillfällen än både Harcup & O’Neills och Hvitfelts.

Av Harcup & O’Neill och Hvitfelt var Harcup & O’Neills teori den som förekom mest, men båda hade snävare definitioner än Shoemaker et al. De snävare definitionerna ledde till att de förekom vid färre tillfällen, men de var samtidigt mer lättdefinierade än Shoemaker et als. teori. Vid flertalet av artiklarna i vårt empiriska material förekom kända personer i form av gruvarbetarna som kommit upp ur gruvan. Anledningen till att Hvitfelts teori förekom vid minst antal tillfällen berodde på att han inte tar upp betydelsen av att ha med kändisar i en händelse för att öka dess nyhetsvärde.

Trots att teoretikerna definierar *Aktörer* på olika sätt är samtliga överens om att en händelse har större chans att bli en nyhet om en elitperson finns representerad. Det pekar även resultatet på då

en majoritet av artiklarna i vårt empiriska material innehöll en aktör som kunde kopplas till en eller flera av kategorierna.

Avstånd

Eftersom i princip samtliga artiklar i det empiriska materialet visade sig innehålla något nytt var det Shoemaker et als. kategori som dominerade i resultatet. Vad som är nytt är svårdefinierat. Att en nyhet behandlar något nytt ligger i dess natur. Skulle det inte innehålla något nytt skulle det heller inte bli en nyhet. Det kan därför riktas kritik mot Shoemaker et als. teori för att de inte preciserar sig bättre, utan istället påpekar faktum som är uppenbara. Både Hvitfelt och Shoemaker et al. menar att geografisk eller kulturell närhet till landet där händelsen skett är av stor vikt. I fallet gruvolyckan i Chile har det empiriska materialet dock inte återspeglat en sådan närhet. Händelsen har istället andra aspekter som får den att bli en nyhet, men i studier som rör händelser närmare Sverige hade kategorin sannolikt förekommit mer frekvent i de svenska dagstidningarna. Harcup & O'Neill har ingen kategori som rör händelsens närhet, vilket i det här fallet visade sig vara till deras teoris fördel. I resultatet kan man alltså se att en händelse varken behöver vara kulturellt eller geografiskt nära Sverige för att bli en nyhet i Sverige.

Sensation/oväntad

Någonting som enligt de olika kategorierna kunde anses som en sensation eller något oväntat förekom i princip i alla artiklar. Enligt det empiriska materialet kan det därför anses tämligen klart att en händelse behöver innehålla något oväntat eller en sensation för att bli en nyhet. Att samtliga tre teoretiker tar upp den här dimensionen med liknande definitioner tyder på att det är en viktig del i en händelses innehåll för att den ska publiceras som en nyhet. Att lyckas definiera vad som är oväntat kan dock tyckas svårt eftersom det måste sättas i relation till kontexten händelsen sker i. Vad som är oväntat för vissa kan tyckas mindre oväntat för andra beroende på vad man har för tidigare erfarenheter och förväntningar på händelsen. Ju oftare något händer, desto mindre oväntat är det. Att gruvarbetarna överlevde gruvkollapsen är därmed mer oväntat än om samtliga omkommit. Att människor sitter fast 700 meter ner under marken och tittar på inspelade fotbollsmatcher och äter mat de fått nedskickat genom ett långt smalt hål är även det i sig både oväntat, sensationellt, ovanligt och överraskande.

Just ovanligt och överraskande är vad som definierar Shoemaker et als. och Harcup & O’Neills kategorier, och därför förekom deras teorier i en stor del av artiklarna. Den teori som förekom flest gånger var dock Hvitfelts som säger att en händelse ska vara oväntad eller ha ett oväntat förlopp för att bli en nyhet. Den definitionen kunde appliceras på de flesta av artiklarna i det empiriska materialet eftersom nyhetsrapporteringen kring gruvolyckan ständigt berörde just oväntade händelser.

Relevans

Anledningen till att Harcup & O’Neills teori förekom i princip i samtliga artiklar i den här dimensionen var främst för att de poängterar att händelser som handlar om grupper som publiken anser relevanta har stor chans att bli en nyhet. I vårt empiriska material hamnade samtliga artiklar i den kategorin eftersom de handlade om gruvarbetarna som grupp. Så länge en händelse berörde gruvarbetarna bara det minsta blev det en nyhet därför att intresset för gruppen växte under tiden de satt fast under markytan. Harcup & O’Neills teori förekom också i flera artiklar därför att artiklarna behandlade en händelse som kunde innebära stora effekter eller innefattade många personer. Vad som är en stor effekt är svårdefinierat, men i det empiriska materialet fanns tillfällen då det gick att tillämpa den kategorin. Bland annat vid tillfällen då stora framsteg gjordes i räddningsarbetet.

Hvitfelts teori kunde tillämpas vid över hälften av tillfällena därför att han anser att en händelse som berör gruppers fortlevnad har stor chans att bli en nyhet, vilket är relevant enligt Hvitfelts kategori *viktig eller relevant*. Viktig innebär att händelsen ska vara viktig för läsarkretsen, alltså för oss i Sverige. Några sådana artiklar förekom dock inte eftersom händelsen i sig inte påverkade något annat land än Chile. Likadant var det med Shoemaker et als. kategori, *socialt betydelsefullt*, som heller inte förekom i det empiriska materialet. Kategorin definieras som något som har praktisk betydelse för nyhetsmediets läsare. För att läsarkretsen ska påverkas praktiskt i Sverige krävs att händelsen är av den magnituden att den kan ha effekt på många människor. Det ska dock hållas i åtanke att det kan finnas personer i läsarkretsen som har direkt koppling till de instängda gruvarbetarna. Därmed kan händelsen ha påverkat de personerna praktiskt, men det går inte att se den gruppen som hela läsarkretsen. Därför faller den inte in under kategorin *socialt betydelsefullt*.

Period

I dimensionen *Period* fanns båda kategorierna med i samtliga artiklar i det empiriska materialet. Det berodde på att studien enbart behandlade artiklar om gruvolyckan i Chile. Rapporteringen kring olyckan ingår därför i samma tema och behandlar ämnen som redan har förekommit i nyhetsflödet. Hvitfelt menar alltså att en händelse som utspelas under en kort tid i ett tema har stor chans att bli en nyhet. I studien ansågs gruvolyckan utspelas under en kort tid, knappt tre månader, men att definiera vad som är kort tid kan vara svårt. Hvitfelt skriver inget om vad han menar med det. Kort tid under en mordutredning är vitt skilt mot kort tid när det gäller exempelvis utveckling av elbilar. Beroende på kontexten kan alltså *kort tid* definieras som allt från få dagar till flera år.

Det svåra med Harcup's & O'Neills definition är att det i en slumpmässigt vald artikel kan vara svårt att se om ämnet redan förekommit i nyhetsflödet. I det här fallet var det dock inget problem eftersom samtliga artiklar handlar om gruvolyckan i Chile. Värt att nämna är att Shoemaker et al. inte har någon kategori som behandlar periodicitet. Detta kan tyckas konstigt då det är vanligt att nyhetsartiklar behandlar ett återkommande tema. I detta fall blir det särskilt tydligt eftersom både Harcup's & O'Neills och Hvitfelts teorier återfinns i samtliga artiklar.

Laddning

I dimensionen *Laddning* förekom Harcup's & O'Neills kategori flest gånger. Anledningen till det är att de har med både positiva och negativa nyheter i sin kategori. Fördelningen mellan positiva och negativa nyheter i det empiriska materialet var relativt jämn. Hvitfelt tar i sin kategori enbart upp nyheter med negativa inslag och lämnar därmed positiva nyheter därhän. Eftersom många artiklar hade en positiv laddning förekom därför Hvitfelts teori inte lika ofta som Harcup's & O'Neills teori. Hvitfelt bör i sin definition nämna positiva inslag för att ge en mer tillämpbar bild av vilka händelser som blir nyheter. Det ska dock nämnas att gruvolyckan i Chile präglades av många positiva nyheter eftersom olyckan hade en lyckad utgång.

När det gäller Shoemaker et al. har de ingen kategori som behandlar händelsers laddning. Eftersom de flesta artiklar hade antingen en positiv eller negativ laddning kan sägas att Shoemaker et al. borde ha lagt vikt vid den egenskapen när de definierade sina kriterier. Då hade deras teori visat en mer tillämpbar väg till varför en händelse blir en nyhet.

Övrigt

I den här dimensionen går det inte att göra någon jämförelse mellan Hvitfelts och Harcup & O’Neills kategorier. Deras kategorier skilde sig från övriga kategorier och passade därför inte in i någon av de ovanstående dimensionerna. De placerades därför i den här dimensionen för att få med samtliga kategorier men samtidigt även hålla nere antalet dimensioner. Hvitfelts kategori förekommer i samtliga artiklar därför att händelserna som beskrivs inte är komplicerade, utan kan förstås av läsarkretsen utan problem. Att definiera vad som *beskrivs tillräckligt enkelt* är dock inte helt oproblematiskt. Alla läsare har olika förkunskaper och förutsättningar för att ta till sig information. Gruvolyckan är till exempel lättare att förstå om man ser den som ett tema än om man bara läser en artikel utan sitt sammanhang.

Harcup & O’Neill menar att om en händelse passar tidningens agenda eller politik är det större chans att den blir en nyhet. I studien var det dock svårt att avgöra hur väl den här kategorin stämde med det empiriska materialet. Dels hade vi inte tillgång till tidningarnas agenda och dels kunde vi inte urskilja några politiska ställningstaganden i artiklarna. Harcup & O’Neills kategori förekom därför inte vid någon av artiklarna i det empiriska materialet.

8.2 Resultatdiskussion med avseende på tidningarna

I sex av dimensionerna hittade vi väldigt små eller inga skillnader alls mellan *Aftonbladet* och *Dagens Nyheter*. De sex dimensionerna är *Sakefråga*, *Avstånd*, *Sensation/Oväntad*, *Period*, *Relevans* och *Övrigt*. I dimensionen *Sakefråga* förekommer, som vi tidigare nämnt, Hvitfelts teori i nästan samtliga artiklar i båda tidningarna. Hvitfelts breda definition gjorde att det inte gick att urskilja några skillnader i den kategorin. Eftersom majoriteten av artiklarna fokuserade på räddningsarbetet och de instängdas hälsa, istället för på konflikter, våld eller brott, gick det inte att finna några skillnader mellan *Aftonbladet* och *Dagens Nyheter*s rapportering sett utifrån Shoemaker et als. kategorier, *konflikter* och *sensationalism*. I Harcup & O’Neills kategori gick det att skönja små skillnader mellan tidningarna. *Aftonbladet* hade fler artiklar om *human interest*, det vill säga artiklar som skapar sympati hos läsaren, än *Dagens Nyheter*. Anledningen kan tänkas vara att *Aftonbladet* är en kvällstidning och därmed mer sensationsinriktad än *Dagens Nyheter*.

När det gäller dimensionen *Avstånd* sker alla händelser i Chile och därmed spelar det ingen roll vilket nyhetsmedium som rapporterar om händelserna. Precis som vi nämnde i föregående kapitel

är hela gruvolyckan i Chile i sig en oväntad händelse. Rapporteringen som kunde kopplas till *Sensation/oväntad* blev därför likvärdig mellan tidningarna. När det gäller *Period* pågick gruvolyckan under en kort tid med ett återkommande tema. Eftersom perioden är densamma för båda tidningarna rapporterar de också på samma sätt. Att båda tidningarna passar in under den dimensionen är därför inte förvånande. Det ska kommas ihåg att *Dagens Nyheter* hade ungefär dubbelt så många artiklar i vårt empiriska material som *Aftonbladet*, vilket vi nämnt i kapitel 5. Det kan därför antas att *Dagens Nyheter* lägger större vikt vid periodiciteten än *Aftonbladet*.

I dimensionen *Relevans* fann vi enbart små differenser mellan tidningarna. Anledningen är att båda tidningarna skriver om samma saker och behandlar gruvarbetarna som en grupp samt skriver om deras livssituation. Därmed faller båda tidningarna in under Harcup & O'Neills och Hvitfelts kategorier. En anledning till att tidningarna skriver om samma saker är att majoriteten av deras artiklar bygger på eller är direkt tagna från sekundärkällor såsom Tidningarnas Telegrambyrå, Associated Press, Reuters och lokala chilenska tidningar.

I den sista av de sex dimensionerna, *Övrigt*, kunde vi inte fastställa tidningarnas agenda. Det är därmed väntat att tidningarna inte skilde sig sinsemellan. Det empiriska materialet från både *Aftonbladet* och *Dagens Nyheter* var enkelt skrivna och skilde sig heller inte i dimensionen. Att tidningarna inte skiljer sig sinsemellan i de nämnda sex dimensionerna har alltså sina förklaringar. I de två övriga dimensionerna fanns dock en del variationer som är värda att nämna. De dimensionerna är *Aktörer* och *Laddning*.

I dimensionen *Aktörer* har *Aftonbladet* med aktörer av något slag i princip i samtliga artiklar. Det gör att kategorierna förekommer vid betydligt fler tillfällen än i *Dagens Nyheter*, där en stor del artiklar helt saknar aktörer. De kategorier där *Aftonbladet* skiljer sig mest mot *Dagens Nyheter* är Shoemaker et als. och Harcup & O'Neills kategorier. Det teoretikerna nämner i sina kategorier, till skillnad mot Hvitfelt, är vikten av att ha med kändisar i händelser för att de ska bli nyheter. *Aftonbladet* har därmed publicerat fler artiklar med kändisar, vilket kan förklaras av att det är en kvällstidning som är mer populistisk och skandalinriktad än en morgontidning. Dock bygger inte alla skillnader mellan tidningarna på differenser i rapporteringen kring kändisarna. En stor del av skillnaderna beror även på rapportering av elitpersoner såsom Chiles president och gruvminister. Varför *Aftonbladet* skriver mer om dem än *Dagens Nyheter* är svårt att säga. I vårt empiriska material var dock flera av *Dagens Nyheter*'s artiklar skrivna i notisform, inte sällan direkt tagna från till exempel Tidningarnas Telegrambyrå. I de korta rapporteringarna fanns ett mindre utrymme för att

diskutera aktörer. Artiklarna var istället skrivna rakt på sak med enda syfte att så objektivt som möjligt beskriva händelser och förlopp.

Laddning var den dimension som skilde sig mest mellan tidningarnas rapportering. *Aftonbladet* skrev övervägande positiva artiklar medan *Dagens Nyheter* skrev flest negativa artiklar. *Dagens Nyheter* hade även dubbelt så många neutrala artiklar som *Aftonbladet*. Det gjorde att Harcup & O'Neills kategori var den som förekom mest i *Aftonbladet* och Hvitfelts teori den som förekom mest i *Dagens Nyheter*. Anledningen till att tidningarnas laddning skiljer sig från varandra har troligtvis att göra med att *Dagens Nyheter* i sin roll som morgontidning vill hålla sig mer neutral till händelseförloppet. *Aftonbladet* säljs däremot enbart som lösnummer och behöver därför laddade artiklar och löpsedlar som fångar läsarens intresse. Även om vår studie granskar *Aftonbladets* nätupplaga så publiceras många av artiklarna även i den tryckta upplagan. Därmed är även artiklarna på hemsidan skrivna med fokus på att skapa laddade artiklar som säljer och fångar läsarens ögon redan i rubriken.

Sammanfattningsvis kan sägas att tidningarnas rapportering inte skilde sig mycket sinsemellan. I enbart två av totalt åtta dimensioner kom vi fram till ett resultat som skilde sig nämnvärt åt. Med det resultatet kan vi inte säga att det finns en skillnad mellan morgon- och kvällstidningar som gör det värt att separera de båda. Deras nyhetsvärderingar förefaller vara i princip identiska bortsett från ett fåtal faktorer. Det ska dock nämnas att det enbart gäller i fallet gruvolyckan i Chile. En stor anledning till att deras rapportering liknade varandra kan bero på att ingen av tidningarna hade någon korrespondent på plats i de artiklar som ingått i vårt empiriska material. Så vitt vi vet fick de istället majoriteten av artikelunderlaget från sekundärkällor såsom Tidningarnas Telegrambyrå, Associated Press, Reuters och lokala chilenska tidningar. Med det i åtanke hade *Aftonbladet* och *Dagens Nyheter* alltså samma källor att gå på, och därmed är det inte förvånande att deras rapportering liknar varandra. Med den kunskapen kan det istället tyckas intressant att de skiljer sig åt i två av dimensionerna och att *Dagens Nyheter* publicerat dubbelt så många artiklar som *Aftonbladet* trots att de utgått från samma källor.

8.3 Slutdiskussion

Som vi skrev i resultatkapitlet har vi kommit fram till ett antal kategorier som i respektive dimension förekom vid flest tillfällen i vårt empiriska material. I en av dimensionerna förekom dock två kategorier lika frekvent och därmed fick vi nio kategorier som förekom främst under vårt empi-

riska material. De nio kategorierna har nedan sammanställs till en åtta punkter lång lista över vad som enligt vår studie krävts för att en händelse ska vara vad vi definierar som nyhetsvärdig, och därmed bli en nyhet. Listan är inte skriven i rangordning utan är uppställd utifrån ordningen på dimensionerna i analyschemat.

1. Händelser och förhållanden (Hvitfelt)
2. Shoemaker et als. eliter (Shoemaker et al.)
3. Nytt och/eller nära (Shoemaker et al.)
4. Sensationella eller överraskande (Hvitfelt)
5. Omfattning och relevant för läsarkretsen (Harcup & O'Neill)
6. Återkommande och Utspelas under kort tid i ett tema (Harcup & O'Neill och Hvitfelt)
7. Bra nyheter eller dåliga nyheter (Harcup & O'Neill)
8. Beskrivs tillräckligt enkelt (Hvitfelt)

Vi kan alltså säga att Hvitfelt var den teoretiker vars kriterier förekom främst i vårt empiriska material, tätt följd av Harcup & O'Neill och därefter Shoemaker et al. Att deras kategorier representerar vad som krävs av en händelse för att göra den nyhetsvärdig innebär dock inte att kategorierna i sig är fullständiga. Som vi skrivit i tidigare diskussionskapitel finns en del brister när det gäller definieringen av kategorierna. Punkt ett och åtta i listan är de mest bristande och förekommer främst därför att definitionerna är alltför breda och intetsägande. Allting som sker runt oss är *händelser och förhållanden*, att det då skulle vara ett krav för att skapa en nyhet säger sig själv. Att det ska *beskrivas tillräckligt enkelt* är alltför svårdefinierat eftersom människor tolkar vad de läser utifrån sina egna förutsättningar och referensramar. Att då säga vad som är tillräckligt enkelt vore att dra alla läsare över samma kam. Även punkt tre har vissa brister då det ses som en självklarhet att en nyhet bör innehålla något nytt då det ligger i dess natur. De åtta punkternas vikt i sammanhanget ska därför tas i beaktande. Samtidigt ska det komma ihåg att punkterna samspelar med varandra och att det är först när flera av punkterna kan appliceras på en händelse som den har störst chans att bli nyhetsvärdig.

Bara för att en händelse följer mediologikens ramar behöver den inte bli en nyhet, men det underlättar. Det krävs alltså mer än bara ett antal nyhetsvärderingskriterier för att en händelse ska bli en nyhet. Händelsen måste samspela med journalistiska berättartekniker och samhällets normer med mera. Nyhetsvärderingsteorierna är bara en liten bricka i mediologiken. I vår studie har vi dock kommit fram till att den brickan bör ses över. De tre nyhetsvärderingsteoretikerna i studien har delvis olika uppfattningar om vad som krävs för att en händelse ska bli nyhetsvärdig och därmed

en nyhet. Samtliga har vissa kriterier som vår studie visar stämmer, men ingen av teoretikerna har lyckats hitta den perfekta formeln för nyhetsvärdering. Det är först när de konvergerar som de visar en godtagbar väg till hur en händelse blir nyhetsvärdig i dagens medielandskap.

8.4 Förslag till vidare forskning

Vår studie gäller medielandskapet såsom det ser ut idag, år 2010. Nyhetsvärdering ändras konstant och att göra en liknande studie om 10-20 år skulle troligen ge nya idéer till vad som gör en händelse nyhetsvärdig. I framtida studier där man försöker utmana medielogiken kan man istället för att testa nyhetsvärderingsteorierna i ett särskilt fall testa dem på tidningars generella rapportering under en viss period. Då får man ett större spann på vad artiklar kan handla om för sakfrågor et cetera. Det går också att undersöka andra nyhetsvärderingsteorier och teoretiker för att se om de skiljer sig mot de tre som vi använt oss av i vår studie. Vill man studera rapporteringen från just gruvolyckan i Chile en gång till kan det i en ny studie vara intressant att titta på andra tidningar än *Aftonbladet* och *Dagens Nyheter*. I så fall vore det intressant att undersöka rapporteringen från lokala tidningar från områden som har närliggande gruvor, exempelvis tidningar i Kiruna-trakten såsom Norrländska Socialdemokraten, NSD. Vill man gå utanför Sverige vore det intressant att studera hur länder som ligger närmare Chile valde att rapportera om händelsen.

Avser man inte göra en textanalys går det istället att göra intervjuer med olika gatekeepers och journalister på de tidningar som undersöks. Därmed fås en ökad förståelse för hur tidningarna arbetar och hur resonemanget går när en händelse blir en nyhet. Vill man gå ifrån den kvalitativa undersökningen är det istället möjligt att göra en kvantitativ studie bland artiklarna. Då får man en mer övergripande och statistiskt jämförbar bild mellan vilka nyhetsvärderingsteorier som används i olika tidningar eller länder.

9 Källor

Tryckta källor

Backman, Jarl (2008) *Rapporter och uppsatser*, andra upplagan. Studentlitteratur, Lund. ISBN 978-91-44-04826-0

Ejvegård, Rolf (2009) *Vetenskaplig metod*, fjärde upplagan, Studentlitteratur, Lund. ISBN 9789144054742

Esaiasson, Peter; Gilljam, Mikael; Oscarsson, Henrik & Wängnerud, Lena (2007). *Metodpraktikan: konsten att studera samhälle, individ och marknad*, tredje upplagan. Norstedts juridik, Stockholm ISBN 913-91-0865-1

Ghersetti, Marina, *Sensationsjournalistikens mekanismer* i Nord, Lars & Strömbäck, Jesper (2004) *Medierna och demokratin*, Studentlitteratur, Lund. ISBN 91-44-03037-1

Hadenius, Stig, Weibull, Lennart & Wadbring, Ingela (2008) *Massmedier*, nionde upplagan, Ekerlids förlag, Stockholm. ISBN 978-91-7092-079-0

Harcup, Tony & O'Neill, Deirdre (2001) *What is news? Galtung and Ruge revisited* i Journalism Studies, volym 2, nummer 2, s. 261-280

Harcup, Tony (2009) *Journalism: principles & practice*, andra upplagan. TJ International, Padstow, Cornwall. ISBN 978-1-84787-249-4

Hellspong, Lennart & Ledin, Per (1997) *Vägar genom texten – Handbok i brukstextanalys*, Studentlitteratur, Lund. ISBN 91-44-37301-5

Hvitfelt, Håkan (1985) *På första sidan – en studie i nyhetsvärdering*, Beredskapsnämnden för psykologiskt försvar, Stockholm

Hvitfelt, Håkan (1989) *Nyheterna och Verkligheten – Byggstenar till en teori*, Rapport, Göteborgs universitet, Göteborg

Johansson, Bengt, *Journalistikens nyhetsvärderingar* i Nord, Lars & Strömbäck, Jesper (2004) *Medierna och demokratin*, Studentlitteratur, Lund. ISBN 91-44-03037-1

Shoemaker, Pamela J; Chang, Tsan-Kuo & Brendlinger, Nancy (1987) *Deviance as a Predictor of Newsworthiness: Coverage of International Events in the U.S. Media* *The communication yearbook*. I *Communication Yearbook* vol. 10

Strömbäck, Jesper (2004) *Den Medialiserade demokratin: om journalistikens ideal, verklighet och makt*, SNS förlag, Stockholm. ISBN 91-71-50948-8

Thurén, Torsten (2007) *Vetenskapsteori för nybörjare*, andra upplagan. Liber AB, Malmö ISBN 978-91-47-08651-1

Vikström, Björn (2005) *Den skapande läsaren – hermeneutik och tolkningskompetens* Studentlitteratur, Lund ISBN 91-44-03846-1

Rapporter

Amundsson, Helena (2004) *Bilden av Europa – i Aftonbladet*, institutionen för arbete, ekonomi och hälsa, Högskolan i Trollhättan/Uddevalla, Trollhättan/Uddevalla

Hedman, Ulrika (2006) ”*Har ni nått webbigt?*”, Institutionen för Journalistik och Masskommunikation (JMG), Göteborgs Universitet, Göteborg ISSN 1101-4679

Karlsson, Ingrid & Augustsson, Pär (2006) ”*Nyheter är när George Bush gör något dumt*” - *Fokusgruppsintervjuer med gymnasieungdomar om deras nyhetsyn*, Institutionen för Journalistik och Masskommunikation (JMG), Göteborgs Universitet, Göteborg

Skanne, Elin (2008) *Hur skiljer sig nyhetsvärderingen på Rapport och TV4Nyheter*, Institutionen för svenska, retorik och journalistik, Södertörns högskola, Stockholm.

Elektroniska källor

Aftonbladet.se¹

<http://www.aftonbladet.se/nyheter/article7945161.ab> (2010-12-08)

Aftonbladet.se²

<http://www.aftonbladet.se/nyheter/article7959638.ab> (2010-12-08)

Aftonbladet.se³

<http://www.aftonbladet.se/siffror/> (2010-11-03)

Dn.se¹

<http://www.dn.se/nyheter/varlden/gruvolyckan-i-chile-detta-har-hant-1.1161586> (2010-12-08)

Dn.se²

<http://www.dn.se/nyheter/varlden/bakgrund-gruvolyckan-i-chile-1.1187922> (2010-12-08)

Dn.se³

<http://kundservice.dn.se/bli-prenumerant/> (2010-12-08)

Dn.se⁴

<http://www.dn.se/2.738/dn-i-siffror-1.796706> (2010-12-08)

Expressen.se

<http://www.expressen.se/omexpressen/siffror> (2010-11-03)

Kiaindex.net

<http://www.kiaindex.net/> (2010-11-03)

Ne.se¹

<http://www.ne.se.bibl.proxy.hj.se/lang/aftonbladet> (2010-12-07)

Ne.se²

<http://www.ne.se.bibl.proxy.hj.se/lang/dagens-nyheter> (2010-12-08)

Svd.se

http://www.svd.se/special/svd_info/snabbfakta-om-svd_7364.svd (2010-12-08)

Bilaga 1 – Analysschema

Följande är det analysschema som vi sammanställt utifrån de tre nyhetsvärderingsteorierna. Nedan kommer först schemat i tabellform, där man kan se våra åtta dimensioner. Respektive dimension består av ett flertal kategorier som härstammar från nyhetsvärderingsteoriernas kriterier. Därefter följer mer utförliga beskrivningar av dessa. Om kategorins definition är skriven i *kursivt*, så innebär det att det är teoretikernas egen definition. Det som inte är skrivet i kursivt är våra egna tolkningar av teoriernas kriterier. Detta var nödvändigt att göra eftersom teoretikerna ibland var otydliga i sina definitioner. Genom att göra egna tolkningar har vi kunnat säkerställa att vi hermeneutiskt tolkat artiklarna på samma sätt.

Dimensioner	Harcup & O'Neill	Hvitfelt	Shoemaker et al.
Sakfråga	Underhållning	Händelser och förhållanden samt Politik, ekonomi samt brott och olyckor	Konflikter och Sensationalism
Aktörer	Harcups & O'Neills makt-eliter och kändisar	Hvitfelts eliter	Shoemaker et als. eliter
Avstånd		Geografiskt och/eller kulturellt nära	Nytt och/eller nära
Sensation/Oväntad	Överraskande	Sensationella eller överraskande	Oväntad/ovanlig
Relevans	Omfattning och relevant för läsarkretsen	Viktig eller relevant	Socialt betydelsefull
Period	Återkommande	Utselas under kort tid i ett tema	
Laddning	Bra nyheter eller dåliga nyheter	Nyheter med negativa inslag	
Övrigt	Passar tidningens agenda eller politik	Beskrivs tillräckligt enkelt	

Dimensioner

1. Sakfråga

Definition och motivering

Första frågan i vårt analysschema blir att komma fram till vad artikeln handlar om. Vi vill med dimensionen reda ut om artikeln kan kopplas till någon av de kriterier som våra tre teoretiker nämner. Kategorierna är en sammanställning av teoretikernas kriterier som kan kopplas till dimensionen sakfråga.

Kategorier

Underhållning (Harcup & O'Neill)

Med underhållning syftar Harcup & O'Neill på nyheter som rör till exempel sex, showbusiness, human interest eller ett upplösande drama. Med human interest menar vi händelser som beskriver personer och deras problem, bekymmer eller bedrifter som skapar sympatier hos läsaren.

Händelser och förhållanden (Hvitfelt)

De artiklar som handlar om vilka situationer de inblandade befinner sig i kommer kopplas till den här kategorin. Händelser syftar på saker som nyligen har hänt, och alltså inte saker som kommer att hända.

Politik, ekonomi samt brott och olyckor (Hvitfelt)

Politik är när någon i en politiskt hög position uttalar sig, fattar ett beslut i kraft av sitt ämbete eller har officiella möten. Ekonomi är när artikeln nämner situationer som rör finansiering, budget eller andra ekonomiska aspekter. Om artikeln behandlar en händelse där ett brott begåtts, så hamnar den i den här kategorin. En artikel som nämner en olycka som bakgrund räknar vi inte med, utan bara om den refererar till en olycka som skett nyligen.

Konflikter (Shoemaker et al.)

Konflikter mellan olika grupper eller individer i sambället beror på att man utmanar och ifrågasätter rådande lagar eller normer.

Sensationalism (Shoemaker et al.)

Sensationalism är starkt kopplat till konflikter men fokuserar på våld och brott.

2. Aktörer

Definition och motivering

Aktörer definieras som en person eller grupp som kommer till tals eller anges som källa i en artikel. Syftet med att ha med aktörer som en dimension är för att utvärdera om artikelns aktörer kan kopplas till någon av kategorierna som bygger på teoriernas kategorier.

Kategorier

Harcups & O'Neills makteliter och kändisar

*Nyheter som rör mäktiga personer, organisationer och institutioner hör till makteliter. Kändisar syftar till personer som redan är kända. Vi definierar gruvarbetarna i Chile som kändisar efter att de kommit upp i gruvan.**

Hvitfelts eliter

Hvitfelt definierar eliter som enskilda politiska representanter och arbetsgivare, antingen som källor eller om artikeln handlar om dem.

Shoemaker et als. eliter

Eliter är enligt Shoemaker et al. personer som avviker från mängden genom att de till exempel har en

*annan livsstil, högre inkomst eller ett annorlunda arbete än "vanliga" människor. Vi definierar gruvarbetarna i Chile som kändisar efter att de kommit upp i gruvan.**

*De gruvarbetare vi menar är kändisar är dem som nämns mest i artiklarna, det vill säga Luis Urzua, Yonni Barrios, Mario Sepulveda och Victor Segovia.

3. Avstånd

Definition och motivering

Dimensionen behandlar hur geografiskt och/eller kulturellt nära en artikels innehåll ligger tidningens läsare.

Kategorier

Geografiskt och/eller kulturellt nära (Hvitfelt)

Hvitfelt menar att en händelse har större chans att bli en nyhet om den är geografiskt eller kulturellt nära (i detta fall) Sverige.

Nytt och/eller nära (Shoemaker et al.)

Shoemaker et al. menar att en händelse ska vara ny, det vill säga att den skett nyligen. Den kan också vara nära, alltså att den ska ha skett på ett kort geografiskt och/eller kulturellt avstånd.

4. Sensation/Oväntad

Definition och motivering

Den här dimensionen används för att bedöma huruvida artikelns innehåll kan anses sensationellt, oväntat eller ovanligt. Dimensionen behövs för att avgöra om artiklarnas innehåll kan kopplas till någon av kategorierna.

Kategorier

Överraskande (Harcup & O'Neill)

Nyheter som har ett stort överraskningsmoment och/eller kontrasterar mot det normala hör till denna kategori.

Sensationella eller överraskande (Hvitfelt)

Sensationella händelser syftar till artiklar som behandlar skandaler, kamp, kris eller kuriosor. Med överraskande menas händelser som är oväntade eller har ett oförutsägbart förlopp.

Oväntad/Ovanlig, (Shoemaker et al.)

Nyheter som avviker från mängden är oväntade och/eller ovanliga. Till exempel en flygplanskrasch hör till denna kategori. En nyhet kan dock sluta vara avvikande om den börjar ske ofta, som exempelvis hjärtransplantationer.

5. Relevans

Definition och motivering

Dimensionen avser ta reda på om artikelns innehåll kan anses ha social betydelse, vara relevant eller beröra många människor.

Kategorier

Omfattning och relevant för läsarkretsen (Harcup & O'Neill)

Omfattning handlar om hur pass betydelsefull nyheten är på grund av antalet personer som är inblandade, eller hur pass stora effekterna kan bli av händelsen. Med relevant menar Harcup & O'Neill händelser som handlar om frågor, grupper eller länder som publiken anser relevanta.

Viktig eller relevant (Hvitfelt)

Viktigt definierar vi som händelser som berör läsarkretsens livssituation eller fortlevnad. Relevant definierar vi som händelser som berör grupper eller nationers livssituation eller fortlevnad.

Socialt betydelsefull (Shoemaker et al.)

Socialt betydelsefull definierar vi som en händelse eller ett konstaterande som har en praktisk betydelse för tidningarnas läsarkrets, alltså i detta fall det svenska folket.

6. Period

Definition och motivering

Dimensionens syfte är att ta reda på om artiklarna har ett tema som återkommer i flera artiklar.

Kategorier

Återkommande (Harcup & O'Neill)

Nyheter som handlar om ämnen som redan har förekommit i nyhetsflödet.

Utspelas under kort tid i ett tema (Hvitfelt)

7. Laddning

Definition och motivering

Dimensionen ska svara på om innehållet i artikeln kan tolkas som bra eller dåliga nyheter. Genom att ha med den här dimensionen kan vi avgöra om teoriernas kriterier förekommer i empiriska material.

Kategorier

Bra nyheter eller Dåliga nyheter (Harcup & O'Neill)

Bra nyheter kan vara ett lyckat räddningsarbete eller botemedel. Dåliga nyheter är exempelvis konflikter och tragedier. Detta tolkar vi som nyheter som antingen är positiva eller negativa i sin karaktär.

Nyheter med negativa inslag (Hvitfelt)

Hvitfelt definierar denna kategori som händelser som innehåller negativa inslag såsom skador, bot, kriminalitet, eller händelser som får en negativ konsekvens.

8. Övrigt

Definition och motivering

I vår analys finns vissa frågor som kräver svar men som inte kan placeras i en egen dimension. De har vi därför valt att placera här och analysera sist i analyschemat.

Kategorier

Passar tidningens agenda eller politik (Harcup & O'Neill)

Händelser som har blivit nyheter på grund av att tidningen vill uttrycka sina åsikter snarare än att händelsen i sig är värd att rapportera om.

Beskrivs tillräckligt enkelt (Hvitfelt)

Syftar till händelser som är lätta att förstå för läsarkretsen. Det kan dels bero att på händelsen är lätt att förstå eller att den är skriven på ett enkelt sätt.

Bilaga 2 – Det empiriska materialet

Artiklar från Dagens Nyheter

Samtliga artiklar hämtade 2010-11-17

<http://www.dn.se/nyheter/varlden/34-fast-i-gruva-i-chile-1.1149909>

<http://www.dn.se/nyheter/varlden/inget-vin-for-gruvarbetarna-i-chile-1.1162023>

<http://www.dn.se/nyheter/varlden/overlevande-fran-flygkrasch-ska-hjalpa-gruvarbetarna-1.1160999>

<http://www.dn.se/nyheter/varlden/instangda-i-gruvras-vid-liv-efter-tva-veckor-1.1157492>

<http://www.dn.se/nyheter/varlden/gruvarbetaranhoriga-till-domstol-1.1160257>

<http://www.dn.se/nyheter/varlden/mat-och-medicin-till-instangda-1.1158705>

<http://www.dn.se/nyheter/varlden/jatteborren-i-gang-vid-chilegruva-1.1162309>

<http://www.dn.se/nyheter/varlden/forsta-privata-telefonsamtalen-fran-gruvan-1.1161183>

<http://www.dn.se/nyheter/varlden/instangda-gruvarbetare-uttorkade-1.1160338>

<http://www.dn.se/nyheter/varlden/raddningsaktion-i-chilensk-gruva-misslyckades-1.1156438>

<http://www.dn.se/nyheter/varlden/raddare-raddar-sig-ur-gruva-1.1150107>

<http://www.dn.se/nyheter/varlden/gruvarbetare-vet-att-raddning-drojer-1.1159635>

<http://www.dn.se/nyheter/varlden/gruvarbetare-far-vanta-i-120-dygn-1.1157667>

<http://www.dn.se/nyheter/varlden/instangda-i-gruva-far-fotbollsvideor-1.1160808>

<http://www.dn.se/nyheter/varlden/hissror-till-olycksgruvan-i-chile-1.1177322>

<http://www.dn.se/nyheter/varlden/svenskar-deltar-i-gruvraddningen-1.1168386>

<http://www.dn.se/nyheter/varlden/nasa-ska-radda-gruvarbetarna-1.1164151>

<http://www.dn.se/nyheter/varlden/gruvarbetare-far-overlevnads-kit-1.1167834>

<http://www.dn.se/nyheter/varlden/de-instangda-gruvarbetarna-graver-sig-nerat-1.1165088>

<http://www.dn.se/nyheter/sverige/svenskt-foretag-deltar-i-raddningen-1.1165987>

<http://www.dn.se/nyheter/varlden/arga-gruvarbetare-kan-raddas-tidigare-1.1165366>

<http://www.dn.se/nyheter/varlden/specialkorg-anlander-till-chilegruva-1.1177076>

<http://www.dn.se/nyheter/varlden/hopp-till-de-instangda-gruvarbetarna-1.1170887>

<http://www.dn.se/nyheter/varlden/svensk-hjalp-i-chilegruva-1.1162894>

<http://www.dn.se/nyheter/varlden/gruvarbetarna-stammer-staten-1.1179807>

<http://www.dn.se/nyheter/varlden/allt-fokus-pa-chile-aven-i-europa-1.1190428>

<http://www.dn.se/nyheter/varlden/gruvarbetarna-i-chile-anar-ljuset-1.1185854>

<http://www.dn.se/nyheter/varlden/starttid-satt-for-raddningen-i-chile-1.1187038>

<http://www.dn.se/nyheter/varlden/bakgrund-gruvolyckan-i-chile-1.1187922>

<http://www.dn.se/nyheter/varlden/anhoriga-i-chile-oroas-over-medier-1.1187581>

<http://www.dn.se/nyheter/varlden/allt-stangt-i-chile-i-dag-1.1187953>

<http://www.dn.se/nyheter/varlden/professor-i-katastrofpsykiatri-tom-lundin-om-gruvarbetarna-i-chile-1.1188299>

<http://www.dn.se/nyheter/varlden/28-gruvarbetare-uppe-kort-efter-midnatt-1.1187917>

<http://www.dn.se/nyheter/varlden/redo-att-radda-gruvarbetarna-1.1186243>

<http://www.dn.se/nyheter/varlden/de-33-gruvarbetarna-vantas-upp-1.1187874>

<http://www.dn.se/nyheter/varlden/raddningen-allt-narmare-1.1185652>

<http://www.dn.se/nyheter/varlden/efter-gruvan-resor-pengar-och-jobb-1.1189258>

<http://www.dn.se/nyheter/varlden/instangda-gruvarbetare-upp-inom-en-vecka-1.1184359>

<http://www.dn.se/nyheter/varlden/nara-upplosning-av-gruvdrama-1.1187791>

<http://www.dn.se/nyheter/varlden/grucasanovan-fick-valja-fest-1.1190145>

<http://www.dn.se/nyheter/varlden/gruvarbetarna-ovar-infor-pressmotet-1.1181777>

<http://www.dn.se/nyheter/varlden/nervos-vantan-snart-over-1.1187281>

<http://www.dn.se/nyheter/varlden/den-siste-uppe-ur-chilegruvan-i-natt-1.1188658>

<http://www.dn.se/nyheter/varlden/raddning-av-gruvarbetare-nara-1.1182944>

<http://www.dn.se/nyheter/varlden/tva-gruvarbetare-kvar-pa-sjukhus-1.1190108>

<http://www.dn.se/nyheter/varlden/arbetarna-tiger-om-tiden-i-gruvan-1.1190320>

<http://www.dn.se/nyheter/varlden/gruvevakning-inleds-pa-onsdag-1.1185976>

<http://www.dn.se/nyheter/varlden/gruvolyckan-i-chile-detta-har-hant-1.1161586>

<http://www.dn.se/nyheter/varlden/gruvarbetare-kan-raddas-snart-1.1179312>

<http://www.dn.se/nyheter/varlden/han-forsov-sig-nar-gruvolyckan-hande-1.1187962>

<http://www.dn.se/nyheter/varlden/gruvarbetare-ville-upp-fore-olycka-1.1192329>

<http://www.dn.se/nyheter/varlden/instangda-gruvarbetare-ar-pressade-1.1160893>

<http://www.dn.se/nyheter/varlden/gruvarbetare-i-chile-ska-medietranas-1.1174807>

<http://www.dn.se/nyheter/varlden/chilenska-gruvarbetare-kan-vara-fria-i-november-1.1171949>

<http://www.dn.se/nyheter/varlden/gruvarbetare-atervande-till-bolivia-1.1191465>

<http://www.dn.se/nyheter/varlden/alskarinnan-tog-emot-yonni-barrios-1.1188642>

<http://www.dn.se/nyheter/varlden/miljardar-overoste-gruvarbetarna-med-gavor-1.1192846>

<http://www.dn.se/nyheter/varlden/gruvforetaget-kan-ga-i-konkurs-1.1162053>

<http://www.dn.se/nyheter/varlden/nasa-rader-gruvarbetarna-att-trana-1.1164890>

<http://www.dn.se/nyheter/varlden/krangel-for-raddningsborr-i-chile-1.1163374>

<http://www.dn.se/nyheter/varlden/chile-haller-tummarna-for-megaborr-1.1168543>

<http://www.dn.se/nyheter/varlden/instangda-i-gruva-familj-fore-press-1.1187234>

<http://www.dn.se/nyheter/varlden/bilder-fran-raddningsaktionen-1.1187927>

<http://www.dn.se/nyheter/varlden/miljardar-overoste-gruvarbetarna-med-gavor-1.1192846>

<http://www.dn.se/nyheter/varlden/forsta-gruvarbetarna-lamnar-sjukhus-1.1189472>

<http://www.dn.se/nyheter/varlden/borrhals-oppnat-till-instangda-gruvarbetarna-1.1172890>

<http://www.dn.se/nyheter/varlden/gruvarbetarna-far-redan-aka-hem-1.1189950>

<http://www.dn.se/nyheter/varlden/gavor-och-jobberjudanden-vantar-gruvarbetarna-1.1187678>

Artiklar från Aftonbladet

Samtliga artiklar hämtade 2010-11-15

<http://www.aftonbladet.se/nyheter/article7657856.ab>

<http://www.aftonbladet.se/nyheter/article7676354.ab>

<http://www.aftonbladet.se/nyheter/article7737671.ab>

<http://www.aftonbladet.se/nyheter/article7769122.ab>

<http://www.aftonbladet.se/nyheter/article7866646.ab>

<http://www.aftonbladet.se/nyheter/article7898928.ab>

<http://www.aftonbladet.se/nyheter/article7898948.ab>

<http://www.aftonbladet.se/nyheter/article7918620.ab>

<http://www.aftonbladet.se/nyheter/article7927393.ab>

<http://www.aftonbladet.se/nyheter/article7945161.ab>
<http://www.aftonbladet.se/nyheter/article7945369.ab>
<http://www.aftonbladet.se/nyheter/article7947068.ab>
<http://www.aftonbladet.se/nyheter/article7947999.ab>
<http://www.aftonbladet.se/nyheter/article7949517.ab>
<http://www.aftonbladet.se/nyheter/article7953126.ab>
<http://www.aftonbladet.se/nyheter/article7954445.ab>
<http://www.aftonbladet.se/nyheter/article7959638.ab>
<http://www.aftonbladet.se/nyheter/article7966066.ab>
<http://www.aftonbladet.se/nyheter/article7966184.ab>
<http://www.aftonbladet.se/nyheter/article7981017.ab>
<http://www.aftonbladet.se/nyheter/article7930095.ab>
<http://www.aftonbladet.se/nyheter/article7681834.ab>
<http://www.aftonbladet.se/nyheter/article7687575.ab>
<http://www.aftonbladet.se/nyheter/article7947398.ab>
<http://www.aftonbladet.se/nyheter/article7657586.ab>
<http://www.aftonbladet.se/nyheter/article7677029.ab>
<http://www.aftonbladet.se/nyheter/article7693201.ab>
<http://www.aftonbladet.se/nyheter/article7714775.ab>
<http://www.aftonbladet.se/nyheter/article7784473.ab>
<http://www.aftonbladet.se/nyheter/article7849275.ab>
<http://www.aftonbladet.se/nyheter/article7933070.ab>
<http://www.aftonbladet.se/nyheter/article8010156.ab>